

Premi Armengol Mir. 5ª edició

Prega-Rock a l'aula

Música Popular Contemporània i Educació en el Transcendent

Abstract

L'objectiu del present document és presentar l'activitat del *Prega-Rock* a l'aula com una eina pedagògica innovadora en la matèria de Religió pels centres educatius, de forma que aquesta resulti significativa, propera i integrada a la realitat de l'alumnat.

El *Prega-Rock* és una secció del portal de pregària *on-line* en català *Pregaria.cat*, on ja fa més de quatre anys que treballa la música popular contemporània com una mediació educativa vers el transcendent. Aquesta proposta es presenta adaptada i dissenyada pel currículum de la matèria de Religió per al Batxillerat, amb les seves concrecions a primer, segon i tercer nivell, és a dir, des del seu marc legal i la seva relació amb les competències bàsiques, fins a l'aplicació a l'aula dins de les unitats didàctiques escaients, així com el seu sistema d'avaluació per rúbriques i el retorn o *feed-back* per part dels alumnes del Col·legi Lestonnac-Barcelona, on s'ha dut a terme.

El document incorpora la justificació mistagògico-educativa de la proposta i la indexació temàtica de les cançons proposades al portal *Pregaria.cat*.

*“Hi ha (en l'Església) una manera de parlar que prové dels darrers quatre o cinc segles que tendeix a un cert intel·lectualisme. Aquest tipus de canvi cap a l'abstracció no existia en l'Església primitiva ni en la Bíblia. Allí, els modes de comunicar eren més atractius i concrets. Déu era representat per allò que feia. En els catecismes del s.VI es comença a parlar en termes de veritats abstractes... Crec que tenim una gran oportunitat amb els nous mitjans de comunicació per enrecordar-nos que l'Evangelí és, sobretot, la narració i la presentació de com viu Déu... **Crec que caldria realment canviar el nostre llenguatge... un que vagi de cor a cor, un llenguatge de vibració emocional.**” (Card. Carlo Maria Martini)¹*

¹ Pierre Babin i Angela Ann Zukowski. (2005). *El evangelio en el ciberespacio*. Madrid: PPC

Índex

Índex.....	5
Índex de taules, figures i imatges	6
1. Introducció.....	7
1.1. Objectius.....	7
1.2. Abast.....	7
1.3. Opcions.....	7
1.4. Metodologia utilitzada.....	7
1.5. Fonaments teòrics.....	7
1.5.1. Però, què es proposa l'assignatura de Religió?	8
1.5.2. El currículum.	8
1.5.3. Components per la formalització de la programació anual.	9
1.5.3.1. Objectius de la matèria de Religió Catòlica a Primer Curs de Batxillerat.....	9
1.5.3.2. Aportació de la matèria de Religió i l'activitat Prega-Rock a les competències bàsiques de Batxillerat.	10
1.5.3.3. Què s'ensenya a la matèria de Religió al primer curs de Batxillerat? Continguts.....	24
1.5.3.4. Connexions de la tecnologia amb altres matèries a primer curs de Batxillerat.	25
1.5.3.5. Criteris d'avaluació.....	25
1.5.4. Ensenyar Religió a partir de una web de pregària. Metodologia.....	25
1.5.4.1. Aplicació del model constructivista.	26
1.5.4.2. Mètode de resolució de problemes.	27
1.5.4.3. Nativitat digital.	28
1.5.4.4. Aprenentatge cooperatiu.....	28
2. Programació didàctica anual de la matèria i inserció de continguts del Prega-Rock.	29
2.1. Introducció. Segon nivell de concreció	29
2.2. Seqüenciació i temporització de les unitats didàctiques.....	29
2.2.1. Seqüenciació i temporització anual	30
2.3. L'avaluació de les competències	34
2.3.1. Mètode d'avaluació	34
2.3.2. Eines i tècniques d'avaluació	34
3. Implementació del Prega-Rock a l'aula.....	37
3.1. Fonamentació teòrico-mistagògica del Prega-Rock.	37
3.1.1. Calçar-se les sabates d'altri	37
3.1.2. Baixar al pou. (memòria, veure, cor, litúrgia)	37
3.1.3. Netejar els aqüífers (enteniment, jutjar, cap, kerygma).....	38
3.1.4. Regar la terra (voluntat, actuar, mans, diakonia).....	39
3.1.5. Apunts pessimistes de darrera hora.	39

3.2. Sobre l'ús de la pàgina web del Prega-Rock al portal Pregaria.cat	40
3.2.1. El portal Pregaria.cat	40
3.2.2. Justificació de la secció i fitxa del Prega-Rock.	42
3.3. Aplicació del Prega-Rock al Col·legi Lestonnac de Barcelona.....	44
3.3.1. Marc de la proposta al centre educatiu.	44
3.3.2. Temporització i planificació de la implementació del Prega-Rock.	45
3.3.3. Metodologies d'ensenyament-aprenentatge la implementació del Prega-Rock.	45
3.3.4. Recursos TIC per a l'activitat.	46
3.3.5. Metodologies d'avaluació.....	47
3.3.6. Ressò de l'activitat per part dels alumnes.	47
4. Conclusions	51
5. Bibliografia.....	53
6. Annexos.....	55
Annex 1: Agrupament temàtic per cançons.....	55
Annex 2: Carta del director del Col·legi Lestonnac de Barcelona	66
Annex 3: Pregària conclusiva "Música Actual"	67

Índex de taules, figures i imatges

Taula 1. Nivells de concreció curricular.....	8
Taula 2. Bloc 1: El sentit de la vida.....	31
Taula 3. Bloc 2: El món en què vivim.....	32
Taula 4. Bloc 3: Identitat de la persona.....	32
Taula 5. Bloc 4: Cultura i religió.....	33
Taula 6. Seqüenciació de la temàtica del prega-rock	33
Taula 7. Esquematització del portal Pregaria.cat	42
Taula 8. Temporització i esquema d'una sessió tipus.....	45
Taula 9. Rúbrica d'avaluació de l'activitat.....	47
Figura 1. Nivells de concreció del currículum	9
Figura 2. Competències bàsiques de l'educació.....	24
Figura 3. Relació de la teoria constructivista del coneixement	27
Figura 4. Esquematització del mètode basat en la resolució de problemes.....	27
Figura 5. Con d'aprenentatge.....	28
Imatge 1. Pàgina inicial de Pregaria.cat	42
Imatge 2. Captura de la secció Prega-rock	43
Imatge 3. Captura de la fitxa del Prega-rock.....	44
Imatge 4. Mural de treball sobre la pregària al centre.....	45

1. Introducció

1.1. Objectius

Els objectius del present treball són, per una banda, presentar l'aplicació educativa del lloc web Pregaria.cat dins del marc d'una programació anual de la matèria de Religió a primer de batxillerat i, per l'altra, desenvolupar de forma innovadora l'ús de les TIC a l'aula, especialment aquells referents a la recerca i familiaritat amb la Bíblia.

1.2. Abast

Aquesta aplicació educativa està emmarcada dins de la matèria de Religió de primer curs de Batxillerat.

1.3. Opcions

Les opcions preses al llarg d'aquest treball responen a una pregunta fonamental pel professorat de Religió: Com hem d'ensenyar?. Ha estat a partir de la reflexió d'aquesta qüestió que m'he anat plantejant diferents models d'ensenyament i des d'on va sorgir la idea d'aplicar la dinàmica del Prega-Rock a l'aula com una possible resposta a la millora del currículum de la matèria de Religió a primer curs de Batxillerat. Les raons per optar per un lloc web van ser les següents:

- Millora la capacitat de motivació de l'alumne al ser introduït dins d'una dinàmica engrescadora mitjançant la participació en un portal de pregària.
- Aplicació del mètode "*learning by doing*" (aprendre fent) a partir de les tasques que els alumnes han d'anar realitzant en els diferents temes proposats.
- Possibilita el treball col·laboratiu per projectes aplicant el mètode de l'aprenentatge entre iguals.
- Permet una aplicació de l'ensenyament de la Religió dins de l'ús i el marc quotidià de les TIC fent ús de portals específics en matèria de religió (com ara Biblija.net o Tskv.cat) o d'àmbit secular (com ara youtube.es o kumbaworld.com)

1.4. Metodologia utilitzada

La Llei Orgànica de l'Educació, 2/2006 de 3 de maig, té en compte en la Disposició Addicional Segona el dret dels pares a la formació religiosa i moral dels seus fills, segons les seves conviccions, establint que l'ensenyament de la religió s'inclourà com a àrea o matèria en els nivells educatius que correspongui. Els Decrets d'Ensenyaments Mínims desenvolupen l'esmentada Disposició Addicional 2a quant a la seva presència curricular i condicions acadèmiques aplicant l'exclusiva competència de la Jerarquia eclesiàstica per determinar el currículum propi de l'ensenyament religiós catòlic en el nostre cas. En aquest marc, l'ensenyament de la religió i moral catòlica es presenta com a opció lliure per als/les alumnes i obligatòria per als centres. El present treball parteix d'aquest decret per obtenir els components bàsics per a la programació anual de la matèria de Religió i per inserir-hi la aplicació educativa del lloc web Pregaria.cat.

1.5. Fonaments teòrics

Els fonaments teòrics en que es basa el present treball són en primer lloc la pròpia definició del què és la Religió, en segon lloc els components del currículum i d'una programació didàctica i finalment les teories del constructivisme, la definició de l'aprenentatge per projectes i els mètodes d'aprenentatge cooperatiu.

1.5.1. Però, què es proposa l'assignatura de Religió?

L'ensenyament religiós catòlic en el Batxillerat té com a finalitat bàsica proporcionar als alumnes que hi han optat la síntesi del missatge cristià que fa possible una fonamentació de la seva formació religiosa, i proporciona uns principis, valors i actituds que afavoreixen la seva maduració personal. Tenint com a eix la dignitat de la persona, la lògica de la fe porta al compromís en favor de la promoció humana, la llibertat, la justícia, la pau i la fraternitat, sostingudes en l'amor. Els/les alumnes tindran l'oportunitat d'aprendre que Jesucrist és el fonament de la moral cristiana sobre l'amor i la convivència.

L'opció catòlica en aquest tram educatiu, quant a la seva estructura epistemològica, s'até al caràcter científic amb què s'aborden les Ciències de la Religió. Els objectius, continguts i metodologia teològica a més de ser adequats al currículum del Batxillerat, ofereixen la possibilitat d'una fecunda interrelació amb els d'altres sabers de l'esmentat currículum. És més, el diàleg amb la cultura és una altra gran finalitat d'aquesta etapa, la qual presenta així, de manera integrada, la proposta del missatge cristià en la resolució de problemes i respostes a interrogants que el món d'avui planteja als alumnes.

Amb referència a la formació i Iniciació Professional, l'ensenyament religiós aporta en especial el sentit cristià i humà del treball, així com la clarificació de drets i deures en les relacions amb els diferents àmbits del món laboral, i en cada una de les especialitats a què pretengui accedir l'alumne, d'acord amb la Doctrina Social de l'Església.

1.5.2. El currículum.

Passem ara, en aquesta segona part, a definir **què és el currículum**, amb els seus corresponents nivells de concreció que serà la programació de didàctica anual i especialment la relació d'aquest amb els continguts de la secció "Prega-Rock" del portal Pregaria.cat. Podem entendre per currículum un conjunt de matèries que l'alumnat ha de cursar al llarg del seu procés d'aprenentatge. En l'ordenació del sistema educatiu, el currículum designa el conjunt de competències bàsiques, objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cadascuna de les etapes educatives. El currículum **és un compendi de la informació necessària per delimitar el què, el com i el quan ensenyar i avaluar**.

1.5.2.1. Els tres nivells de concreció curricular.

La tasca de definir el currículum engloba tres nivells de concreció que van des d'allò més genèric fins al seu disseny més detallat i concret. Podem esquematitzar els tres nivells de concreció en la següent taula.

	Primer nivell	Segon nivell	Tercer nivell
A qui correspon?	Administració educativa.	El conjunt de docents del centre educatiu	El docent
Quin és el seu marc d'actuació?	L'Estat Espanyol i l'Autonomia (Generalitat de Catalunya). Conferència Episcopal Espanyola.	El centre educatiu.	Programació de la matèria a l'aula.
Com s'expressa?	Reial Decret d'ensenyaments mínims (Estat Espanyol) i Decret (Generalitat o Govern autonòmic corresponent)	PCC (Projecte Curricular del Centre), amb les programacions Anuals.	Programacions de unitats didàctiques.
Què defineix?	Què s'ha d'ensenyar en cada etapa.	Temporització i desplegament dels continguts per cada cicle, curs de l'etapa	Què, quan i com s'ha d'ensenyar a l'aula.

Taula 1. Nivells de concreció curricular

1.5.2.2. Les unitats didàctiques.

S'entén per unitat didàctica el conjunt d'activitats d'ensenyament i d'aprenentatge endreçades, estructurades i articulades per a la consecució d'uns objectius educatius, amb un començament i un acabament coneguts, tant per al professor com per a l'alumnat, tot incloent-hi les activitats d'avaluació. A diferència de les programacions anuals, que tenen per funció oferir una panoràmica general, les programacions de les unitats didàctiques tenen un grau de concreció més gran i es centren, sobretot, en la seqüència didàctica de les activitats i en les metodologies emprades.

Podríem resumir el que hem anat explicant sobre el currículum i els seus graus d'aplicació en la següent figura:

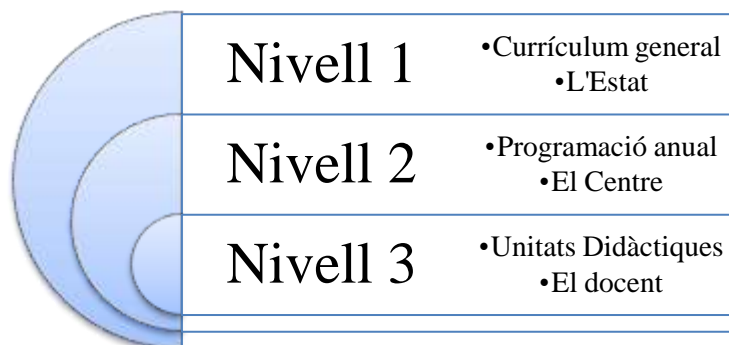


Figura 1. Nivells de concreció del currículum

1.5.3. Components per la formalització de la programació anual.

Els components per a formalitzar la programació anual d'una matèria són els següents:

- Objectius didàctics.
- Competències bàsiques pròpies de la matèria.
- Aportació de la matèria a les competències bàsiques.
- Continguts seqüencialitzats i temporalitzats.
- Connexions amb d'altres matèries.
- Criteris i mètodes d'avaluació de la matèria.

1.5.3.1. Objectius de la matèria de Religió Catòlica a Primer Curs de Batxillerat.

L'aprenentatge d'aquesta matèria ha de contribuir a que els/les alumnes desenvolupin les capacitats següents:

1. Reconèixer la importància i universalitat del fenomen religiós en les diferents cultures, en particular del cristianisme.
2. Sintetitzar els continguts fonamentals del missatge cristià des de les fonts bíbliques i doctrinals de l'Església.
3. Descobrir el sentit de la dignitat del ser humà, partint de la seva creació, el valor de la seva vida i la seva transcendència.

4. Analitzar la relació de la fe amb la cultura actual, valorant la seva aportació mútua.
5. Conèixer els elements bàsics de la Doctrina Social de l'Església catòlica, a fi d'interpretar a la seva llum la realitat socio-econòmica del món.
6. Reconèixer els continguts ètics del missatge cristià i saber-los aplicar en la construcció de la societat.
7. Analitzar els valors del cristianisme, contrastant-los amb els valors dels humanismes del nostre temps.
8. Adquirir una actitud de respecte i valoració envers les persones de diferent cultura i ideologia, a fi de construir mitjançant el diàleg una convivència en pau i concòrdia.
9. Identificar com la fe es manifesta en l'art religiós del nostre temps.
10. Descobrir el significat profund de l'activitat humana, com a manifestació de la pròpia dignitat, aplicant els criteris cristians a l'activitat laboral.

1.5.3.2. Aportació de la matèria de Religió i l'activitat Prega-Rock a les competències bàsiques de Batxillerat.

L'ensenyament de la Religió catòlica a l'escola s'até a la finalitat pròpia d'aquesta, que és la formació plena de l'alumnat mitjançant els sistemes propis d'aprenentatge que es concreten en el currículum i el seu desenvolupament. L'ensenyament religiós contribueix a la qualitat de l'educació que preconitza la LOE des de la proposta i desenvolupament d'uns coneixements, valors i actituds que conformen el seu propi currículum. Ho fa desenvolupant especialment la dimensió i capacitat transcendent de l'alumnat, facilitant-li una proposta de sentit últim per a la seva vida i il·luminant el fonament d'aquells valors comuns i propis d'aquest ensenyament que fan possible una convivència lliure, pacífica i solidària.

Les propostes de l'ensenyament religiós catòlic constitueixen en si mateixes una cosmovisió del món, de la vida i de l'ésser humà que fan possible la formació integral. Tot això es realitza mitjançant la presentació sistemàtica, orgànica i científica del missatge, vida i persona de Jesucrist, present en la seva Església, avalada per l'Escriptura, per la Tradició i el Magisteri de l'Església, transmesa a través de l'acció educativa del professor amb la seva preparació científic-tècnica i el seu testimoni cristià.

Les aportacions d'aquest ensenyament conformen una manera de ser i de viure en el món, de tal manera que els principis, valors i actituds que genera ajuden a l'alumnat a situar-se lúcidament davant la tradició cultural, a conèixer i oferir els elements bàsics del cristianisme generadors de cultura i, per tant, a inserir-se cooperativament i crítica en la societat. Les seves propostes són qualitativament transcendents i vives, realitzades en la persona del mateix Jesucrist, per això pot donar i de fet dona resposta al sentit últim de la vida.

Amb tot, les competències bàsiques, com són les interpersonals, interculturals, socials i cíviques i la comunicació lingüística adquireixen en aquesta matèria elements bàsics per a la seva adquisició al llarg de l'ensenyament obligatori. Tota persona té necessitat d'una base sòlida sobre la qual construir l'existència personal i social. Els adolescents i joves es plantegen interrogants profunds sobre el sentit de la seva existència que exigeixen una resposta, alhora que transcendent, de caràcter universal i estable. Cal tenir en compte que en aquestes edats es desenvolupa la raó formal, i la seva capacitat d'abstracció i generalització de conceptes. És capaç d'analitzar i sintetitzar elements diferents i plurals, induir i aplicar símbols i signes a la seva pròpia vida i a la realitat circumdant. És precisament en aquesta etapa en què certa inquietud vital sorgeix i comença a plantejar-se els perquè de l'existència i especialment la seva actitud personal davant del fet religiós en relació a la vida personal i social.

Les seves preguntes vitals i la seva inseguretats estan demandant models de vida autèntics en el procés de maduració de la seva personalitat. L'ensenyament religiós catòlic insistirà en la proposta explícita de la persona de Jesucrist, els principis que d'Ell dimanen, els valors que genera i les actituds que brollen a fi que els alumnes reflexionin seriosament sobre la conducta personal i social. Això exigeix una informació sòlida sobre el fet

religió i, en concret, pel que fa referència a aquesta assignatura, una exhaustiva presentació del fet religiós conformat en la religió catòlica.

La formació religiosa es desenvolupa a l'escola en un diàleg autèntic amb la realitat cultural, informant sobre la relació i influx mutu entre la cultura occidental i el fet religiós cristià; entrant en diàleg fecund i responsable amb aquesta cultura -composta per idees, principis, valors, modes de vida- a la llum de l'Evangeli, que en la seva perenne actualitat il·lumina el més profund de l'ésser humà i projecta una visió lliure i valorativa davant de la realitat cultural. Si bé l'ensenyament religiós és present i ajuda la conformació de les competències fixades en els Reials Decrets d'ensenyaments mínims, tenint en compte que les competències bàsiques són "aquelles que sustenten la realització personal, la inclusió social i la ciutadania activa," algunes d'elles tenen una especial relació amb l'acció educativa de la religió catòlica, i fins i tot, podria afirmar-se que d'altres, si es prescindeix de la realitat religiosa, mancarien d'elements importants per a la seva adquisició i desenvolupament.

1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Definició

La competència lingüística i audiovisual és saber comunicar oralment (conversar, escoltar i expressar-se) per escrit i amb els llenguatges audiovisuals, fent servir el propi cos i les tecnologies de la comunicació (anomenada competència digital), amb gestió de la diversitat de llengües, amb l'ús adequat de diferents suports i tipus de text i amb adequació a les diferents funcions.

La competència comunicativa lingüística és a la base de tots els aprenentatges i, per tant, el seu desenvolupament és responsabilitat de totes les àrees i matèries del currículum, ja que en totes elles s'han d'utilitzar els llenguatges com a instruments de comunicació per fer possible l'accés i gestió de la informació, la construcció i comunicació dels coneixements, la representació, interpretació i comprensió de la realitat, i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.

Cal una atenció molt focalitzada en com utilitzen aquesta competència en les diverses activitats escolars de totes i cadascuna de les àrees curriculars. Cal que en tots aquests àmbits es trobin solucions creatives que ajudin a superar tota mena d'estereotips i a prendre actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per diferents motius o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat, així com els continguts violents que representen accions d'agressió directa o indirecta a la integritat de les persones. Només així els nois i les noies esdevindran progressivament competents en l'expressió i comprensió dels missatges, tant orals com escrits, visuals o corporals.

D'una manera general els coneixements, les habilitats i les actituds propis d'aquesta competència han de permetre interactuar i dialogar amb altres persones de manera adequada i apropar-se a altres cultures; expressar observacions, explicacions, opinions, pensaments, emocions, vivències i argumentacions; gaudir escoltant, observant, llegint o expressant-se utilitzant recursos lingüístics i no lingüístics; aprofundir en la interpretació i comprensió de la realitat que ens envolta i el món.

D'aquesta manera es potencia el desenvolupament de l'autoestima i confiança en si mateix per esdevenir un ciutadà o ciutadana responsables que estiguin preparats per aprendre al llarg de tota la vida.

La competència comunicativa també és imprescindible per adoptar decisions i cohesionar els grups humans; acceptar i realitzar crítiques constructives; posar-se en el lloc d'altri de manera empàtica; respectar opinions diferents a les pròpies amb sensibilitat i esperit crític; desenvolupar l'autoestima i la confiança en un mateix o mateixa; treballar en grup de manera cooperativa. Comunicar-se i conversar són accions que suposen habilitats per a establir vincles i relacions constructives amb les altres persones i amb l'entorn, i apropar-se a noves

cultures, que adquireixen consideració i respecte en la mesura en què es coneixen. Per això, la competència de comunicació lingüística està present en la capacitat efectiva de conviure i de resoldre conflictes.

Relació amb la matèria de religió

L'ensenyament religiós catòlic a l'escola utilitza el llenguatge acadèmic, aquells llenguatges que conformen la cultura que es transmet a la matèria de religió, i els llenguatges del propi ensenyament religiós. El diàleg de la fe amb la cultura contribueix a la competència en comunicació lingüística, en la mesura que exigeix exercitar-se en l'escolta de la paraula de Déu, l'exposició dels seus continguts i aplicació a la cultura i a les diferents formes de vida social, així com a l'argumentació adequada a aquesta edat i sempre present en l'ensenyament religiós.

D'altra banda, és propi de l'ensenyament religiós catòlic la utilització dels diversos llenguatges i formes de comunicació que Déu ha utilitzat en la seva revelació a l'ésser humà. La seva revelació és rica en distints llenguatges. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia; el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental; el llenguatge litúrgic i la seva proximitat al llenguatge dels símbols del poble cristià; el llenguatge, finalment, testimonial que fa possible la transmissió vital d'allò que es creu.

Així mateix, l'ensenyament religiós catòlic en l'exercici d'aprenentatge del missatge cristià capacita i permet a l'alumnat expressar pensaments, conviccions, vivències i opinions i acostumar-se al discurs coherent i estructurat de la fe cristiana. Tot això és imprescindible per a la comprensió del llenguatge a totes les llengües de la cultura occidental.

L'ensenyament religiós fa possible una veritable comunicació lingüística, en utilitzar els diferents llenguatges en la seva expressió verbal o escrita, explícits i implícits en fonts diverses. Finalment, l'anàlisi de fets socials que es presenta en la classe de Religió, com elements motivadors de la realitat evangèlica, possibiliten l'enriquiment del vocabulari.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

El Prega-Rock treballa la competència comunicativa lingüística i audiovisual de forma clara i evident perquè l'alumne ha de fer un esforç per comunicar i relacionar una temàtica concreta en clau de pregrària, és a dir, usant una tipologia de llenguatge que es pot concretar de diferents formes. L'ús de imatges, per exemple en la recerca de videoclips, el text que han d'elaborar, la recerca de textos bíblics complementaris i l'exposició del treball a classe tracten abastament aquesta competència.

2. Competència artística i cultural

Definició

La competència artística i cultural és un complement necessari de la competència comunicativa i com a tal, cabdal per al desenvolupament de la ciutadania, crítica i solidària, de la nova societat del segle XXI.

Aquesta competència suposa conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles. A més, és saber crear amb paraules, amb el propi cos, amb tota mena de materials, suports i eines tecnològiques, tant individualment com col·lectiva les representacions i anàlisi de la realitat que facilitin l'actuació de la persona per viure i conviure en societat. Tot i que es pot relacionar especialment amb àrees i de l'educació artística, d'alguns camps de les ciències socials o la literatura, és una competència interdisciplinària que cal tenir en compte i desenvolupar en les activitats de totes les àrees i en la vida del centre escolar.

Apreciar el fet cultural en general, i el fet artístic en particular, porta implícit disposar d'aquells coneixements, procediments i actituds que permeten accedir a les seves diferents manifestacions, així com capacitats cognitives, perceptives i comunicatives, sensibilitat i sentit estètic per a poder comprendre-les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les.

Aquesta competència implica posar en joc habilitats de pensament divergent i convergent, ja que comporta elaborar idees i regular sentiments propis i aliens; trobar fonts, formes i vies de comprensió i expressió; planificar, avaluar i ajustar els processos creatius necessaris per aconseguir uns resultats, ja sigui en l'àmbit personal com en l'acadèmic. Es tracta, per tant, d'una competència que facilita tant expressar-se i comunicar-se com percebre, representar, comprendre i enriquir-se amb diferents realitats i produccions del món de l'art i de la cultura considerat en el sentit més ampli del terme.

En síntesi, el conjunt de destreses que configuren aquesta competència es refereix a: l'ús d'aquells recursos de l'expressió i representació que faciliten la realització de les creacions individuals i socials; el coneixement bàsic de les diverses manifestacions culturals i artístiques i l'habilitat per apreciar i gaudir amb l'art i d'altres manifestacions culturals; l'aplicació d'habilitats de pensament divergent i de treball col·laboratiu; una actitud oberta, respectuosa i crítica cap a la diversitat d'expressions artístiques i culturals; el desig i voluntat de cultivar la pròpia capacitat estètica i creadora; i, finalment, un interès per participar en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat, com de les altres comunitats i cultures, de manera especial aquelles a les quals pertanyen persones de l'entorn del centre educatiu.

Relació amb la matèria de religió

La contribució a la competència cultural i artística es relaciona amb els seus aspectes de coneixement i valoració de tota l'expressió artística, plàstica, històrica, simbòlica, lingüística, de costums, ritus, festes, valors i maneres de vida impregnades pel cristianisme des del seu origen i el seu desenvolupament actual, com a manifestació del fet religiós. L'alumnat també coneixerà i podrà comprendre i assumir els valors que comporta el coneixement del fet religiós en la seva expressió artística, cultural i estètica, teològica i vivencial. La cultura i la història europea occidental, i la història i cultura del nostre país, podran ser compreses i assumides tenint en compte el fet religiós present sempre en la història cultural dels pobles i, en concret, en els pobles d'Espanya. És conegut per tots que la maduració de la personalitat humana es realitza dins de la tradició cultural, on creix i se sustenta. Aquesta maduració es realitza en un món cada vegada més complex i de major contrast cultural i de presència, respecte i diàleg de cultures.

La Religió i Moral Catòlica presenta l'esdeveniment cristià en diàleg amb la cultura, incorporant orgànicament el saber de la fe al conjunt dels altres sabers. Amb això els/les alumnes adquireixen una valoració crítica de la cultura a la llum de l'Evangeli, motivant alhora l'apreci per la pròpia cultura i l'estima adequada per altres tradicions culturals i religioses. D'altra banda, en el currículum de Religió catòlica hi són presents també els elements essencials que defineixen les grans religions de la humanitat.

L'ensenyament religiós catòlic tan aporta a la competència cultural i artística uns coneixements de l'art i cultura amb referència religiosa i unes destreses, com també el sentit i profunditat de la seva presència que remet a una manera concreta de veure la vida, d'expressar-la i de viure des de l'aportació cristiana a la cultura. Fent això contribueix activament a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats.

És competència també del professor/a de Religió evangelitzar la cultura, generar cultura, treballar al servei de la realització de la humanitat segons la veritat de l'ésser humà. Això és possible mitjançant una pertinença determinant: la pertinença a Jesucrist, el Senyor, viscuda en el present a través de la pertinença a l'Església.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

L'activitat del Prega-Rock tracta la competència artística i cultural a través de la música popular contemporània i la posa en relació amb l'espiritualitat pròpia i eclesial, aportant un nou producte cultural molt interessant per a la Nova Evangelització, ja que els joves són els millors agents per evangelitzar la pròpia cultura juvenil.

3. Tractament de la informació i competència digital

Definició

La competència en el tractament de la informació incorpora diferents habilitats, que van des de l'accés a la informació fins a la seva transmissió, tot usant distints suports, incloent-hi la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació com element essencial per informar-se, aprendre i comunicar-se. Per això és una competència transversal que cal atendre i particularitzar en cadascuna de les àrees curriculars. No hi ha un tractament de la informació al marge dels continguts específics de les àrees i, per contra, el desenvolupament realitzat en una àrea pot ser transferit a les altres, si el professorat fa activitats explícites de transferència. També cal tenir present que hi ha factors personals (estils d'aprenentatge) i socioculturals que poden determinar la manera d'accedir i processar la informació i que, per tant, el professorat haurà de ser sensible a la diversitat de maneres de fer amb què es pot trobar. A més, la comunicació d'aquesta diversitat pot donar pistes a altres nois i noies de com procedir en el desenvolupament d'aquesta competència.

No solament cal respectar aquesta diversitat, sinó que pot ser una eficaç eina d'aprenentatge. Aquesta competència es desenvolupa en la cerca, captació, selecció, registre i processament de la informació, amb l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzin (oral, imprès, audiovisual, digital). Requereix el domini de llenguatges específics bàsics (textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor) i de les seves pautes de decodificació i transferència, així com l'aplicació en distintes situacions i contextos del coneixement dels diferents tipus d'informació, les seves fonts, possibilitats i localització, i dels llenguatges i suports més freqüents en què sol expressar-se aquest coneixement.

Transformar la informació en coneixement exigeix el domini de les destreses relacionades amb el raonament per organitzar-la, relacionar-la, analitzar-la, sintetitzar-la i fer inferències i deduccions de distint nivell de complexitat; en definitiva, comprendre-la i integrar-la en els esquemes previs de coneixement. Significa, així mateix, comunicar la informació i els coneixements adquirits emprant, de manera creativa, recursos expressius que incorporin, no solament diferents llenguatges i tècniques específiques, sinó també les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació.

L'ús reflexiu i competent d'aquestes tecnologies és clau en el desenvolupament de totes les competències, però en l'àmbit del tractament de la informació té una especial rellevància ja que ajuda a extreure el màxim rendiment a partir de la comprensió de la naturalesa i manera d'operar dels sistemes tecnològics, i de l'efecte que aquests canvis tenen en el món personal i socio-laboral (tenir una actitud crítica i reflexiva davant de la ideologia que transmeten i que condiciona la vida individual i social). Aquesta competència, que anomenem digital, també suposa emprar les TIC com a eina en l'ús de models de processos: matemàtics, físics, socials, econòmics o artístics; processar i gestionar adequadament informació abundant i complexa; resoldre problemes reals; prendre decisions; treballar en entorns col·laboratius ampliant els entorns de comunicació, per participar en comunitats d'aprenentatge formals i informals; i generar produccions responsables i creatives.

El coneixement i domini d'habilitats tecnològiques bàsiques permet incorporar amb eficiència l'ús interactiu d'aquestes eines en les pràctiques educatives i saber optimitzar-les tot adaptant-les a propòsits col·lectius i personals. Per ser competent en aquest àmbit també s'han de mobilitzar estratègies d'ús davant els canvis de programari i maquinari que van sorgint, així com fer ús habitual dels recursos tecnològics disponibles per resoldre situacions reals (d'aprenentatge, treball, oci...) de manera eficient. En especial, cal tenir en compte que

els textos són no-lineals (hipertext), interactius i en format multimèdia, la qual cosa exigeix l'ús de diferents tipus de processos de comprensió i de variades estratègies per al seu ús en diferents contextos comunicatius, que la mateixa tecnologia potencia. En síntesi, el tractament de la informació i la competència digital implica anar desenvolupant metodologies de treball que afavoreixin que els nois i les noies puguin esdevenir persones autònomes, eficaces, responsables, crítiques i reflexives en la selecció, tractament i utilització de la informació i les seves fonts, en diferents suports i tecnologies. També ha de potenciar les actituds crítiques i reflexives en la valoració de la informació disponible, contrastant-la quan calgui, i respectar les normes de conducta acordades socialment per regular l'ús de la informació.

Relació amb la matèria de religió

L'aprenentatge de l'ús, sentit i maneig dels textos bíblics són una primera aproximació al sentit de l'hipertext i l'hermenèutica. L'aparell crític de la Bíblia és una mostra prematura del que posteriorment a estat el pensament basat en mapes mentals i l'hipertext, és adir, del llenguatge no-lineal.

Per altra part, el descobriment de les estructures lingüístiques del text bíblic faciliten a l'alumne una major capacitat de crítica i sentit d'autonomia personal, ja que el capaciten per enfrontar-se a un text complex i prendre'n postura.

Finalment, la matèria de religió no pot quedar relegada dels mitjans de comunicació digitals com a eina d'aprenentatge ja que, com tota altra matèria, l'assignatura de religió també disposa de suports digitals que impliquen una certa coneixença d'aquest medi per part de l'alumnat.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

L'activitat del Prega-Rock tracta la competència del tractament de la informació i la competència digital en la mesura que l'alumne realitza la seva tasca en un portal d'internet i ofereix un producte educatiu on-line. Els alumnes són capaços de recar la informació adient que necessiten per a l'activitat a la xarxa usant cercadors i portals especialitzats com biblija.net o youtube entre d'altres.

4. Competència matemàtica

Definició

La competència matemàtica és necessària en la vida personal, escolar i social, ja que sovint cal analitzar, interpretar i valorar informacions de l'entorn i l'ús de les eines matemàtiques pot ser un instrument eficaç. Aquesta competència adquireix realitat i sentit en la mesura que els elements i raonaments matemàtics són utilitzats per enfrontar-se a situacions quotidianes, per tant, una competència que caldrà tenir en compte en totes les àrees del currículum i activitats d'aprenentatge.

La competència matemàtica implica l'habilitat per comprendre, utilitzar i relacionar els números, les seves operacions bàsiques, els símbols i les formes d'expressió i raonament matemàtic, tant per produir i interpretar distints tipus d'informació, com per ampliar el coneixement sobre aspectes quantitius i espacials de la realitat, i per entendre i resoldre problemes i situacions relacionats amb la vida quotidiana i el coneixement científic i el món laboral i social.

És a dir, la competència matemàtica implica el coneixement i maneig dels elements matemàtics bàsics (distints tipus de números, mesures, símbols, elements geomètrics, etc.) en situacions reals o simulades de la vida quotidiana; elaborar la informació a través d'eines matemàtiques (mapes, gràfics...) per poder-la interpretar;

posar en pràctica processos de raonament que condueixin a la solució de problemes o a l'obtenció de la informació. Aquests processos permeten aplicar la informació a una major varietat de situacions i contextos, seguir cadenes argumentals identificant les idees fonamentals, i estimar i jutjar la lògica i validesa d'argumentacions i informacions.

Forma part de la competència matemàtica l'habilitat per analitzar, interpretar i expressar amb claredat i precisió informacions, dades i argumentacions. Suposa, també, seguir determinats processos de pensament (com la inducció i la deducció, entre altres) i aplicar alguns algorismes de càlcul o elements de la lògica, fet que condueix a identificar la validesa dels raonaments i valorar el grau de certesa associat als resultats derivats dels raonaments vàlids.

També implica una disposició favorable i de progressiva seguretat i confiança vers la informació i les situacions (problemes, incògnites, etc.) que contenen elements i suports matemàtics, així com en la seva utilització quan la situació ho aconsella, basades en el respecte i el gust per la certesa i en la recerca per mitjà del raonament.

L'assoliment d'aquesta competència s'aconsegueix en la mesura que els coneixements, les habilitats i actituds matemàtics s'apliquen de manera espontània a una àmplia varietat de situacions, provinents d'altres camps de coneixement i de la vida quotidiana, la qual cosa augmenta la possibilitat real de seguir aprenent al llarg de la vida, tant en l'àmbit escolar o acadèmic com fora d'aquest, i afavoreix la participació efectiva en la vida social.

Relació amb la matèria de religió

La competència matemàtica és tractada al llarg de la matèria de la religió en diferents aspectes integrats, bàsicament, en d'altres competències com ara la lingüística. L'estudi dels textos bíblics o de la història de l'Església i les diferents religions afavoreix la competència matemàtica de forma concreta. L'estructura dels evangelis, el maneig dels capítols i versets bíblics, les tècniques de memorització i la situació espacial en mapes i diagrames tenen una estreta relació amb l'ús de les matemàtiques.

Per altra banda, la matèria de religió ofereix també una lectura simbòlica i expressiva del fet matemàtic que és de posterior ajuda a d'altres matèries com ara la Història de l'Art o la Filosofia. Estructures binàries (duals), terciàries (com ara la Trinitat) o septenàries (els dies de la setmana i altres estructures cícliques) formen part de la nostra cultura i de la ciència.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

L'activitat del Prega-Rock no es caracteritza per tractar la competència matemàtica, tot i que ha de ser capaç de moure's en l'estructura i a organització de la Bíblia.

5. Competència d'aprendre a aprendre

Definició

Aprendre a aprendre implica disposar d'habilitats per a conduir el propi aprenentatge i, per tant, ésser capaç de continuar aprenent de manera cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. És la competència metodològica que, d'alguna manera, guia les accions i el desenvolupament de totes les altres competències bàsiques.

Aquesta competència té dues dimensions fonamentals. D'una banda, l'adquisició de la consciència de les pròpies capacitats (intel·lectuals, emocionals, físiques), del procés i les estratègies necessàries per a desenvolupar-les, així com del que es pot fer amb ajuda d'altres persones o recursos. D'una altra banda, disposar d'un sentiment de

competència personal, que redunda en el desenvolupament de les actituds, la motivació, la confiança en un mateix i el gust d'aprendre.

Per desenvolupar aquesta competència cal ser conscient del que se sap i del que cal aprendre, de com s'aprèn, i de com es gestionen i controlen de forma eficaç els processos d'aprenentatge, optimitzant-los i orientant-los a satisfer objectius personals. També requereix conèixer les pròpies potencialitats i carències, traient profit de les primeres i tenint motivació i voluntat per superar les segones des d'una expectativa d'èxit, augmentant progressivament la seguretat per afrontar nous reptes d'aprenentatge.

Per això, comporta tenir consciència i regulació conscient d'aquelles capacitats que entren en joc en l'aprenentatge: l'atenció, la concentració, la memòria, la comprensió i l'expressió lingüística, entre d'altres. També es planteja l'ús de tècniques facilitadores d'aquest autocontrol com les bases d'orientació, els plans de treball, i obtenir-ne un rendiment màxim i personalitzat amb l'ajut de diferents estratègies i tècniques d'estudi, de treball cooperatiu i per projectes, de resolució de problemes, de planificació i organització d'activitats i temps de forma efectiva.

Implica també fomentar el pensament creatiu, la curiositat de plantejar-se preguntes, identificar i plantejar la diversitat de respostes possibles davant una mateixa situació o problema utilitzant diverses estratègies i metodologies que permetin afrontar la presa de decisions, racionalment i crítica, amb la informació disponible.

Inclou, a més, habilitats per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- i, molt especialment, per transformar-la en coneixement propi, relacionant i integrant la nova informació amb els coneixements previs i amb la pròpia experiència personal i sabent aplicar els nous coneixements i capacitats en situacions semblants i contextos diversos.

Aquesta competència ajuda a plantejar-se fites assolibles a curt, mitjà i llarg termini i complir-les, elevant els objectius d'aprenentatge de forma progressiva i realista. Alhora suposa el control de l'assoliment d'aquestes fites, amb la reformulació de les activitats per adequar les seves accions a les fites preteses. Fa necessària també la perseverança en l'estudi i l'aprenentatge, des de la seva valoració com un element que enriqueix la vida personal i social i que és, per tant, mereixedor de l'esforç que requereix. Comporta ser capaç d'autoavaluar-se i autoregular-se, responsabilitat i compromís personal, saber administrar l'esforç, acceptar les errades i aprendre de i amb les altres persones.

En síntesi, aprendre a aprendre implica la consciència, gestió i control de les pròpies capacitats i coneixements des d'un sentiment de competència o eficàcia personal, i inclou tant el pensament estratègic, com la capacitat de cooperar, d'autoavaluar-se, i el maneig eficient d'un conjunt de recursos i tècniques de treball intel·lectual, i tot això es desenvolupa per mitjà d'experiències d'aprenentatge conscients i gratificants, tant individuals com col·lectives.

Relació amb la matèria de religió

La matèria de Religió catòlica com a àrea de coneixement dins del procés d'ensenyament aprenentatge que es du a terme en l'educació, contribueix al desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre, fomentant les capacitats d'aprenentatge: atenció, memòria, experiència..., l'impuls del treball en equip, la síntesi de la informació i opinió.

L'ensenyament religiós ajuda a ser protagonistes del propi aprenentatge, com a resposta a la voluntat de Déu que l'ésser humà col·labori activament i lliure amb el seu pla. Per això, aprendre a aprendre comporta a més a més d'una proposta consensuada de sentiments, valors i actituds, un marc de referència acceptat voluntàriament segons les seves conviccions, que ha de ser gresol en la recerca de la veritat i del bé.

L'ensenyament religiós proporciona als/les alumnes el principi sobre el qual l'ésser humà s'ha de sentir orgullós i motivat com a Fill de Déu, per aprendre i continuar aprenent.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

L'activitat del Prega-Rock tracta la competència d'aprendre a aprendre en tant que l'alumne ha de ser capaç de conduir la relació entre la temàtica proposada, la cançó que ha escollit i la posterior reflexió de forma endreçada i coherent.

6. Competència d'autonomia i iniciativa personal

Definició

Aquesta competència, en l'àmbit de les competències bàsiques, es refereix, d'una banda, a l'adquisició de la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, de calcular riscos i d'afrontar els problemes, així com la capacitat de demorar la necessitat de satisfacció immediata, d'aprendre de les errades i d'assumir riscos.

De l'altra banda, remet a la capacitat d'elegir amb criteri propi, d'imaginar projectes, i de portar endavant les accions necessàries per desenvolupar les opcions i plans personals -en el marc de projectes individuals o col·lectius responsabilitzant- se, tant en l'àmbit personal, com en el social i laboral.

Suposa poder transformar les idees en accions, és a dir, proposar-se objectius i planificar i portar a terme projectes individuals o col·lectius. Requereix, per tant, poder reelaborar els plantejaments previs o elaborar noves idees, buscar solucions i portar-les a la pràctica. A més, analitzar possibilitats i limitacions, conèixer les fases de desenvolupament d'un projecte, planificar, prendre decisions, actuar, avaluar el que s'ha fet i autoavaluar-se, extreure'n conclusions i valorar les possibilitats de millora.

Exigeix, per tot això, tenir una visió estratègica dels reptes i oportunitats que ajudi a identificar i complir objectius i a mantenir la motivació per aconseguir l'èxit en les tasques escolars i els projectes personals. A més, comporta una actitud positiva cap als canvis, amb la necessària flexibilitat per adaptar-s'hi críticament i constructiva.

A més, comporta una actitud positiva cap al canvi i la innovació que pressuposa flexibilitat de plantejaments, podent comprendre aquests canvis com a oportunitats, adaptar-s'hi críticament i constructiva, afrontar els problemes i trobar solucions en cada un dels projectes vitals que s'emprenen.

En la mesura que l'autonomia i la iniciativa personal involucra sovint altres persones, aquesta competència obliga a disposar d'habilitats socials per a relacionar-se, cooperar i treballar en equip: posar-se en el lloc de l'altre, valorar les idees d'altre, dialogar i negociar, l'assertivitat per fer saber adequadament a les altres persones les pròpies decisions, i treballar de forma cooperativa i flexible.

Una altra dimensió important d'aquesta competència, molt relacionada amb aquesta vessant més social, està constituïda per aquelles habilitats i actituds relacionades amb el lideratge de projectes, que inclouen la confiança en un mateix, l'empatia, l'esperit de superació, les habilitats per al diàleg i la cooperació, l'organització de temps i tasques, la capacitat d'afirmar i defensar drets o l'assumpció de riscos.

En síntesi, l'autonomia i la iniciativa personal impliquen ser capaç d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

Relació amb la matèria de religió

Quant a l'autonomia i iniciativa personals l'ensenyament religiós catòlic impartit a l'escola, objectiu irrenunciable del qual és formar la persona des de dins, alliberar-lo de tot el que li impedeix viure lliurement com a persona, comporta la seva efectiva referència a una determinada visió de l'home i al seu sentit últim, per afirmar-lo, negar-lo o prescindir-ne. És finalitat fonamental de la tasca de l'escola que els alumnes i les alumnes descobreixin la seva identitat personal, i això serà possible amb una obertura al significat últim i global de la seva existència humana.

L'autonomia i iniciativa personals es realitzen en l'alumnat quan aquest es coneix a si mateix en el seu ser més profund, en les seves potencialitats, en la seva dignitat i en el seu sentit. L'ensenyament religiós catòlic es dirigeix a la persona concreta en les seves arrels i en la seva identitat pròpia, en les seves possibilitats humanes d'acció i de servei i es dirigeix a l'ésser humà en la seva finalitat transcendent. Tot això comporta l'oferiment de l'Evangelí de Jesucrist que presenta la humanitat nova feta d'homes i dones nous conforme al disseny de Déu.

L'ensenyament de la Religió catòlica proposa a Jesucrist com a camí que ens condueix a la veritat i a la vida, i ha de fer-se des de la convicció profunda que procedeix de l'Església que confessa, celebra i viu la fe en Jesucrist, i, en conseqüència, mitjançant la forma pròpia i més coherent de transmetre aquesta fe de l'Església: el testimoni. El testimoni d'homes i dones sants al llarg de la història constitueix un referent continu per a l'autoassimilació dels valors més genuïnament cristians. D'aquesta forma l'ensenyament religiós educa en la iniciativa personal i autònoma de l'alumnat pel bé i la veritat.

En la contribució al desenvolupament personal de l'alumnat, la religió és generadora de valors i d'integració social, ja que l'home i la dona moderns podran obtenir una nova dimensió totalment ignorada per altres teories i escoles com les que s'orienten cap al positivisme i relativisme d'una manera excloent. La religió col·labora en aquesta competència lliurant a l'alumnat aquelles virtualitats necessàries per crear les disposicions i actituds que afavoreixen la inserció social. L'autonomia de l'individu cristià ve precisament afavorida per l'obertura a una visió del món i de la realitat, que possibilita una formació integral de l'alumnat superant visions parcials i determinants de la llibertat pròpia. Així mateix, capacita l'alumnat per examinar situacions concretes de la vida i realitzar amb autonomia un judici crític i en conseqüència cristià.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

L'activitat del Prega-Rock tracta la competència d'autonomia i iniciativa personal en tant que l'alumne ha de realitzar la seva programació per tal que el producte estigui acabat en el format i en el termini establerts i recau en la seva responsabilitat la totalitat del procés.

7. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Definició

Aquesta competència mobilitza els sabers escolars que li han de permetre comprendre la societat i el món en què es desenvolupa, fa que l'alumnat superi la simple acumulació d'informacions per interpretar i apropiari-se dels coneixements sobre els fets i els processos, per predir conseqüències i dirigir reflexivament les accions per a la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, les de les altres persones i les de la resta dels éssers vius. En definitiva, actualitza el conjunt de competències per fer un ús responsable dels recursos naturals, tenir cura del medi ambient, realitzar un consum racional i responsable i protegir la salut individual i col·lectiva com elements clau de la qualitat de vida de les persones.

Per fer-ho, cal interpretar la realitat i aplicar conceptes i principis propis dels diferents camps del saber que donin sentit als fenòmens quotidians, l'adequada percepció de l'espai físic en el qual es desenvolupen les activitats humanes i la vida en general, tant a escala global com a escala local. Finalment, també cal tenir en

compte l'habilitat per a interactuar en l'entorn més proper: moure's en ell i resoldre problemes en què intervinguin els objectes i la seva posició.

El coneixement i la interacció amb el món físic és una competència interdisciplinària en tant que implica habilitats per desenvolupar-se adequadament, amb autonomia i iniciativa personal en àmbits de la vida i del coneixement molt diversos (salut, activitat productiva, consum, ciència, processos tecnològics, etc.) i per interpretar el món, la qual cosa exigeix l'aplicació dels conceptes i principis bàsics que permeten l'anàlisi dels fenòmens des dels diferents camps de saber involucrats. També duu implícit ser conscient de la influència que té la presència de les persones en l'espai, el seu assentament, les modificacions que introdueixen i els paisatges resultants, així com la importància que tots els éssers humans es beneficien del desenvolupament i que aquest procuri la conservació dels recursos i la diversitat natural, i es mantingui la solidaritat global i intergeneracional.

Aquesta competència, i partint del coneixement del cos humà, de la naturalesa i de la interacció dels homes i les dones amb ella, permet argumentar racionalment les conseqüències dels diferents modes de vida, i adoptar una disposició a una vida física i mental saludable en un entorn natural i social que també ho sigui. Així mateix, suposa considerar la doble dimensió -individual i col·lectiva- de la salut, i mostrar actituds de responsabilitat i respecte envers les altres persones i envers un mateix.

També incorpora l'aplicació d'algunes nocions, conceptes científics i tècnics, i de teories científiques bàsiques prèviament compreses, com per exemple: identificar i plantejar problemes rellevants; realitzar observacions directes i indirectes; plantejar i contrastar solucions temptatives o hipòtesis; identificar el coneixement disponible i comunicar conclusions.

Aquesta competència proporciona, a més, destreses associades a la planificació i maneig de solucions tècniques seguint criteris d'economia, eficàcia i sostenibilitat, per satisfer les necessitats de la vida quotidiana i del món laboral. Suposa així mateix demostrar esperit crític en l'observació de la realitat i en l'anàlisi dels missatges informatius i publicitaris, així com uns hàbits de consum responsable en la vida quotidiana. Implica també la diferenciació i valoració del coneixement científic al costat d'altres formes de coneixement, i la utilització de valors i criteris ètics associats a la ciència i al desenvolupament tecnològic.

En definitiva, aquesta competència suposa el desenvolupament i aplicació del pensament científicotècnic per interpretar la informació que es rep i per predir i prendre decisions amb iniciativa i autonomia en un món en què els avenços que es van produint en els àmbits científic i tecnològic són molt ràpids i tenen una influència decisiva en la vida de les persones, la societat i el món natural. Implica també la diferenciació i valoració del coneixement científic en contrast amb d'altres formes de coneixement, i la utilització de valors i criteris ètics associats a la ciència i al desenvolupament tecnològic.

En coherència amb tot el dit en els paràgrafs anteriors, són parts d'aquesta competència bàsica l'ús responsable dels recursos naturals, la cura del medi ambient, el consum racional i responsable, i la protecció i promoció de la salut individual i col·lectiva com a elements clau de la qualitat de vida de les persones i de les societats.

Relació amb la matèria de religió

La Religió catòlica contribueix al desenvolupament de la competència en el coneixement i interacció amb el món físic a través de la Doctrina Social de l'Església, il·luminant les respostes i les solucions als problemes que sorgeixen en la interacció de l'ésser humà amb el medi físic i amb si mateix. També contribueix a la valoració ètica de l'ús de la ciència i de la tecnologia. Al seu torn recolza i dona sentit a les habilitats i destreses relacionades amb l'ecologia que s'adquireixen des d'aquesta competència. El cristià entén la natura com a creació de Déu, i per això la valora, en té cura i la fomenta.

Totes les aportacions a les diferents competències poden ser agrupades i definides quant a l'aportació religiosa com un desenvolupament de la capacitat transcendent de la persona, és a dir la seva aportació espiritual i religiosa. Això la capacita per donar sentit a la seva vida i configuren la capacitat transcendent.

L'obertura de la raó a la recerca de la veritat en la superació de tot itinerari racional reductiu, la capacitat de deixar-nos confrontar i interpel·lar per la crida a la llibertat i a la felicitat veritables, l'obstinació en el diàleg de la fe i la raó (de la fe i la cultura), l'atenció a la capacitat innata per dinamitzar la intel·ligència i cridar la raó humana a la recerca d' "alguna cosa més", propi de la recerca originària que identifica tot ser humà, la capacitat de ser i d'estar al costat dels altres des de la fraternitat, l'amor i la misericòrdia, l'ànima d'infiní i la forma plena de l'ésser en la vida eterna... són, entre d'altres, objectius i elements fonamentals en el desenvolupament de les competències abans descrites.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

L'activitat del Prega-Rock tracta la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic quan investiga i inquireix la societat en la que viu i es mou, intentant trobar un sentit transcendent al que l'envolta a través de la música popular contemporània.

8 Competència social i ciutadana

Definició

Aquesta competència fa possible comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, conviure i exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com comprometre's a contribuir en la seva millora. Sí bé aquesta competència manté vincles més estrets amb les àrees de ciències socials i d'educació per a la ciutadania, mobilitza recursos d'altres àrees del currículum.

La competència social i ciutadana integra coneixements, habilitats i actituds que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Pren com a referència un model de persona que pugui ser un element actiu en la construcció d'una societat democràtica, solidària i tolerant, i compromès a contribuir en la seva millora.

Globalment suposa utilitzar el coneixement sobre l'evolució i organització de les societats i sobre els trets i valors del sistema democràtic, així com utilitzar el judici moral per a triar i prendre decisions, i exercir activament i responsablement els drets i deures de la ciutadania. Entre les habilitats que tenen relació amb aquesta competència destaquen: conèixer-se i valorar-se; saber comunicar-se en distints contextos; expressar les pròpies idees i escoltar les alienes; ser capaç de posar-se en lloc d'altri; prendre decisions en els distints nivells de la vida comunitària; valorar les diferències i reconèixer la igualtat de drets entre els diferents col·lectius, en particular, entre homes i dones; practicar el diàleg i la negociació per arribar a acords com a forma de resoldre els conflictes, tant en l'àmbit individual com en el social.

La dimensió ètica de la competència social i ciutadana suposa ser conscient dels valors de l'entorn, avaluar-los i reconstruir-los afectivament i racional per crear progressivament un sistema de valors propi i comportar-se en coherència amb ells en afrontar una decisió o un conflicte. Això suposa entendre que no tota posició personal és ètica, si no està basada en el respecte a principis o valors universals com els que conté la Declaració dels Drets Humans.

La vessant social d'aquesta competència suposa utilitzar el coneixement sobre l'evolució i organització de les societats i sobre els trets i valors del sistema democràtic, així com utilitzar el judici moral per elegir i prendre decisions i exercir activament i responsable els drets i deures de la ciutadania.

Afaveix també la comprensió de la realitat històrica i social del món, la seva evolució, els seus assoliments i problemes. La comprensió crítica de la realitat exigeix experiència, coneixements i consciència de l'existència de distintes perspectives en analitzar aquesta realitat. Comporta recórrer a l'anàlisi multicausal i sistèmic per jutjar els fets i problemes socials i històrics, i per reflexionar sobre ells de manera global i crítica, així com realitzar raonaments crítics i lògicament vàlids sobre situacions reals i dialogar per millorar col·lectivament la comprensió de la realitat.

Significa alhora entendre els trets de les societats actuals, la seva creixent pluralitat i el seu caràcter evolutiu, a més de demostrar interès i comprensió de l'aportació que les diferents cultures han fet a l'evolució i progrés de la humanitat, i disposar d'un sentiment comú de pertinença a la societat on es viu. En definitiva, mostrar un sentiment de ciutadania global compatible amb la identitat local.

També formen part d'aquesta competència aquelles habilitats socials que permeten saber que els conflictes de valors i interessos intervenen en la convivència, resoldre'ls amb actitud constructiva i prendre decisions amb autonomia emprant, tant els coneixements sobre la societat com una escala de valors construïda per mitjà de la reflexió crítica i el diàleg en el marc dels patrons culturals bàsics de cada regió, país o comunitat.

La vessant de ciutadania d'aquesta competència implica l'exercici de la ciutadania activa i integradora que exigeix el coneixement i comprensió dels valors en què s'assenten els estats i societats democràtics, dels seus fonaments, maneres d'organització i funcionament. Permet reflexionar críticament sobre els conceptes de democràcia, llibertat, solidaritat, corresponsabilitat, participació i ciutadania, amb particular atenció als drets i deures reconeguts en les declaracions internacionals, en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'autonomia de Catalunya, així com la seva aplicació per part de diverses institucions, i mostrar un comportament coherent amb els valors democràtics, que a la vegada comporta disposar d'habilitats com la presa de consciència dels propis pensaments, valors, sentiments i accions, i llur control i autoregulació.

L'exercici de la ciutadania implica disposar d'habilitats per participar activament i plena en la vida cívica, significa construir, acceptar i practicar normes de convivència d'acord amb els valors democràtics, exercir els drets, llibertats, responsabilitats i deures cívics, i defensar també els drets d'altri.

En síntesi, aquesta competència suposa comprendre la realitat social en què es viu, afrontar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic basat en els valors i pràctiques democràtiques, i exercir la ciutadania, actuant amb criteri propi, contribuint a la construcció de la pau i la democràcia, i mantenint una actitud constructiva, solidària i responsable davant el compliment dels drets i obligacions cívics.

Relació amb la matèria de religió

En la competència social i cívica s'integren els elements essencials per a la humanització, elements personals, interpersonals i interculturals, i recullen totes les formes de comportament que preparen les persones per participar d'una manera eficaç i constructiva en la vida social i professional.

Des del missatge cristià, allò principal és el desenvolupament de tot el que és humà, de les seves potencialitats i capacitats que el configuren i el desborden, del purament funcional i material. Des del desenvolupament de la persona s'estableixen les bases per la cooperació i exercici de la ciutadania democràtica, la comprensió de la realitat social en la qual es viu, sent conscients dels valors del nostre entorn i col·laborant amb l'oferta de vida que ens fa Jesucrist, a construir un sistema de valors propi i a viure-hi en coherència.

En aquesta acció humanitzadora, l'ensenyament religiós catòlic exposa, fonamenta i jerarquitzava els valors i virtuts capaços d'educar la dimensió moral i social de la personalitat de l'alumnat, en ordre a fer possible la

maduració de la coresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la cooperació, de la llibertat, la justícia, la igualtat i la caritat; tot això, com a expressió coherent del coneixement de Déu, revelat en Jesucrist i, alhora, com a resposta a les grans preguntes sobre el sentit de la vida que ja en aquesta edat es formulen els alumnes.

Amb això estem apel·lant al principi bàsic, la dignitat del ser humà com a fill de Déu, oferint el fonament estable del respecte als principis i valors universals, com a resposta a una profunda crisi d'humanitat i d'ordre moral. L'alumnat necessita al seu torn raons per estimar, raons per viure i raons per esperar, basades en la vida i missatge d'amor de Jesucrist, origen i meta de la formació religiosa que l'Església ofereix en l'escola.

Es contribueix directament a la dimensió moral de la persona afavorint que els/les alumnes reconeixin l'arrel de seu propi ser i els seus mateixos comportaments, construint una consciència recta que es fonamenti en els valors de l'Evangeli. Afavorint també els aprenentatges des d'un marc de referència que s'ha d'ajustar a la lliure i voluntària opció dels pares.

Això comporta millorar les relacions interpersonals basades en principis i valors que emanen de la persona de Crist i ajuda en conseqüència a afrontar les situacions de conflicte mitjançant el diàleg, el perdó i la misericòrdia, valors genuïnament cristians. En el més profund de l'ésser cristià sorgeix el gran valor de la fraternitat universal. D'aquí que les mínimes exigències ètiques de convivència, participació, coneixement de la diversitat i de les situacions de discriminació i injustícia, estiguin fonamentades i siguin conseqüències de la fe cristiana. Els valors del respecte, cooperació, caritat, justícia, no violència, compromís i participació tenen el seu fonament i referències cristianes en la filiació per l'amor de Déu, l'amor, la fraternitat, la justícia, la misericòrdia, el perdó, la donació d'un mateix, el lliurament total a favor dels pobres. En conseqüència, des de l'ensenyament religiós es proposa una reflexió i una anàlisi crítica dels valors democràtics i de la ciutadania descobrint que la seva arrel són els principis fonamentals de l'Evangeli i de la Doctrina Social de l'Església.

Relació amb l'activitat del Prega-Rock.

L'activitat del Prega-Rock tracta la competència social i ciutadana perquè la reflexió de l'activitat mou a un treball i aprofundiment dels valors evangèlics en la societat, afavorint una vivència més lúcida i crítica dels valors democràtics en una perspectiva creient.

Veiem de forma esquematitzada les competències bàsiques al Batxillerat:

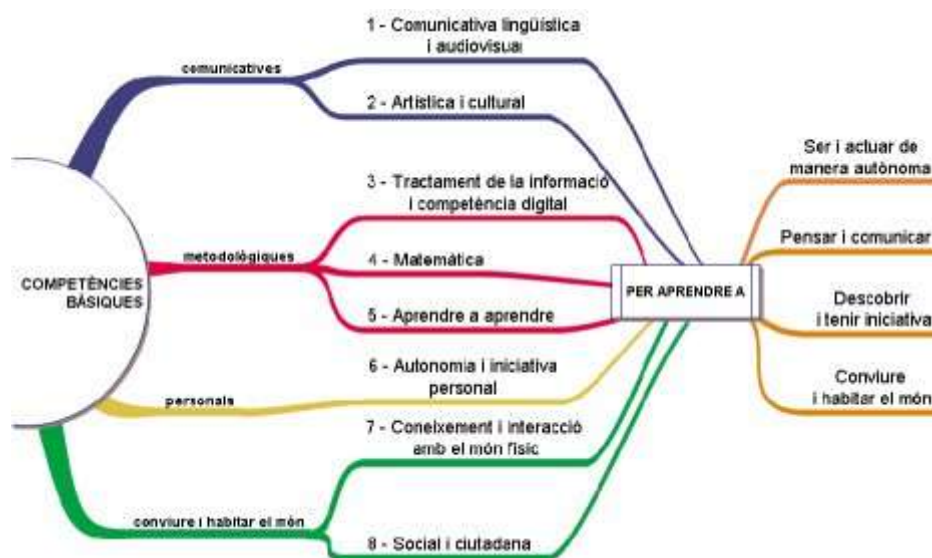


Figura 2. Competències bàsiques de l'educació

1.5.3.3. Què s'ensenya a la matèria de Religió al primer curs de Batxillerat? Continguts.

D'acord amb les competències establertes en l'esmentat Acord internacional i reconegudes en la Disposició Addicional Segona de la Llei Orgànica d'Educació 2/2006, de 3 de maig, correspon a la Conferència Episcopal Espanyola fixar el currículum de la matèria de Religió i Moral catòlica. Els continguts del primer curs de Batxillerat en Religió (que, a diferència d'altres cursos és de caràcter optatiu) són els següents:

1. Dimensió religiosa del ser humà i les seves distintes expressions. Les religions en la Constitució espanyola.
2. L'expressió de l'experiència de Déu en els diversos llenguatges d'avui. Sentit de la transcendència.
3. Les grans religions monoteistes i el cristianisme en l'actualitat.
4. Humanismes actuals d'inspiració no cristiana. Laïcisme i "religió civil". Noves formes de religiositat avui.
5. Estudi comparat de les diverses actituds davant Déu. La descreença i les seves formes. La fe enfront l'ateisme, l'agnosticisme i la indiferència.
6. L'humanisme cristià com a resposta al sentit de la vida: grans pensadors cristians.
7. L'aportació de la fe als plantejaments que, en el món actual, fan la ciència i la tècnica sobre la persona humana. La llibertat i la responsabilitat.
8. El sentit transcendent i el sentit cristià en les arts plàstiques. L'art com a pedagogia de la fe.
9. El fenomen religiós i la seva presència en els mitjans de comunicació social. La tolerància, la llibertat i la pluralitat religiosa.
10. Jesucrist, Déu i home, pel seu misteri pasqual realitza el projecte diví de salvació. L'home nou, que neix de l'amor de Déu, coopera i s'integra al Regne de Déu.
11. La plenitud de la Salvació realitzada i oferta per Jesucrist, i la vida eterna. Posicions actuals sobre el més enllà.
12. La resposta de l'home i la dona a l'oferta salvadora de Déu. El seguiment de Jesucrist. La fe i l'amor.
13. El compromís en la vida cristiana. El voluntariat en l'Església i en altres institucions.
14. L'Església i la societat: els catòlics en la vida pública. Política i religió. Llibertat religiosa. Tolerància i pluralisme. Les relacions Església-Estat.

15. Principis i fonaments de la Doctrina Social de l'Església. Encíclics socials. Aplicacions al món del treball. Drets i deures.
16. La fe cristiana i l'ètica. La connexió entre ètica pública i ètica privada. Qüestions morals d'actualitat i resposta cristiana.
17. El Regne de Déu, present ja, arribarà a la seva plenitud. Fonamentació humana i evangèlica de la construcció de la pau, i de la civilització de l'amor.

1.5.3.4. Connexions de la tecnologia amb altres matèries a primer curs de Batxillerat.

Respecte a les matèries troncales, la Religió a primer de Batxillerat té relació amb:

- **Filosofia i ciutadania.** L'home que habita el món i es relaciona en una societat. Elaboració de pensament coherent.
- **Àmbit de llengües.** Expressió oral, escrita i audiovisual.
- **Educació visual i plàstica.** Identificar i relacionar l'art religiós.

1.5.3.5. Criteris d'avaluació.

Segons la Conferència Episcopal Espanyola, els criteris d'avaluació del primer curs de Batxillerat en la matèria de Religió són els següents:

1. Elaborar una síntesi actualitzada dels continguts essencials de la fe cristiana.
2. Raonar la resposta que les religions i humanismes han donat a la qüestió sobre l'ésser humà i el sentit de la seva vida, i la resposta que dona la fe catòlica.
3. Detectar els valors i contravalors presents en la societat actual, descriure les fonts fonamentals de la moral cristiana i analitzar les dificultats que planteja actualment l'obrar segons l'Evangelí.
4. Descriure un esdeveniment i/o un problema social rellevant, obtenint-ne informació a partir dels mitjans de comunicació social, i valorar-lo a la llum dels criteris morals cristians.
5. Explicar el sentit religiós d'algunes manifestacions artístiques i culturals.
6. Mostrar la presència del Credo de l'Església en algunes manifestacions artístiques i culturals.
7. Relacionar la situació de l'home i la dona actual i la seva cultura amb una visió cristiana del món.
8. Aplicar a les relacions laborals els principis cristians que fonamenten la dignitat, la llibertat i els drets-deures en el món del treball.

1.5.4. Ensenyar Religió a partir de una web de pregària. Metodologia

“Ensenyar és ajudar a descobrir allò que es vol transmetre” George Pólya (1887-1985).

A continuació desgranarem les diferents metodologies pedagògiques que han tingut una presència en el disseny de la programació anual i la implementació del Prega-Rock en l'assignatura.

1.5.4.1. Aplicació del model constructivista.

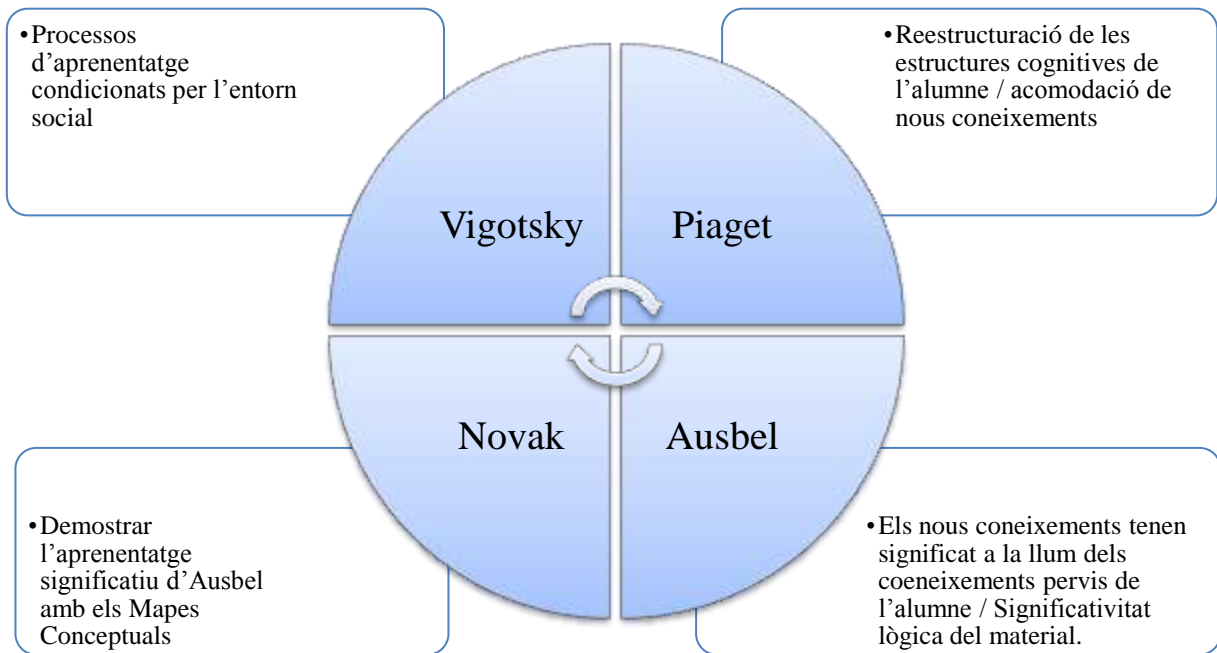
La metodologia proposada es basa en la metodologia constructivista, aquesta es caracteritza pels següents ítems:

- **Aprenentatge significatiu.** Aquest terme, formulat per **Ausbel** en contraposició a l'aprenentatge memorístic, diu que un aprenentatge esdevé “significatiu” quan aquest queda incorporat en el conjunt de sabers de l'alumne de forma experiencial i no només com una dada més. Per tal d'aconseguir aquest propòsit cal que l'alumne prengui un rol de protagonista principal dins el procés d'aprenentatge, del qual el docent ja no representa tot el contingut que cal saber ni n'és el seu mediador absolut i únic, sinó que n'és un acompanyant, una mena de “*coaching*” pedagògic, fet que reforça la metaixa arrel etimològica de “educar”, que prové de l'arrel indoeuropea “*deuk*”², que vol dir “guiar”. Per altra banda, **Novak** va presentar la relació d'aquest desenvolupament del coneixement significatiu mitjançant els mapes conceptuals.
- **Meta-aprenentatge.** Per tal que el coneixement esdevingui significatiu, cal que l'alumne operi per ell mateix i prengui decisions en el seu propi procés d'aprenentatge. Aprendre a aprendre, el que s'anomena “meta-aprenentatge”, és un element clau per tal que el nou coneixement estigui motivat per una recerca i un augment de sabers que arrelen en una certa motivació personal. És també a partir del meta-aprenentatge que el docent pot fer un seguiment del que és el procés evolutiu que ha seguit l'alumne, intentant no “cremar etapes” (efecte “spoiler”), sinó proporcionant l'ajuda necessària per descobrir el coneixement que resulta necessari a cada pas. Fent un símil cinematogràfic, podríem dir que el meta-aprenentatge cerca que l'alumne pugui descobrir “qui és l'assassí” abans que l'acomodador, que representaria el docent, per alguna causa de inseguretat o insatisfacció personal li digui que “l'assassí és el majordom” abans de començar el visionat del film.
- **Zonificació del desenvolupament.** Seguint el discurs de la metodologia constructivista, **Vigotsky** (Vigotsky, 1989) proposa que el procés de coneixement de l'alumne ha de partir de la zona on realment es troba (**ZDR: Zona de desenvolupament Real**) per poder anar guiant-lo pas a pas fins al coneixement que, a priori, el docent s'ha marcat com a fita a assolir, els objectius pedagògics (**ZDP: Zona de desenvolupament Projectat**). Usant aquí una metàfora arquitectònica, es tracta de no començar la casa del coneixement des de la teulada, sinó tenint en compte el terreny on aquesta s'ha d'assentar i posar-hi els fonaments que lliguin la construcció del nou coneixement amb el coneixement previ.
- **Learning by doing.** El concepte de “*learning by doing*”, aprendre fent, també forma part de la teoria del constructivisme en tant que cerca l'alumne es trobi davant un repte engrescador que el motivi a l'actuació real i no només teòrica (altra vegada ens trobem davant la tensió entre “continguts purament teòrics o memorístics” i la seva aplicació i significativitat personal). La teoria diu que aprenem fent, implicant-nos en el món real, tocant la matèria. Es tractaria de un enfocament de caràcter empíric a par de motivacional. El representant i defensor d'aquesta tendència és **Robert Shank**.

² Visiteu el meu blog “e-deuk” www.e-deuk.blogspot.com

Podem resumir el que hem anat dient en la següent figura:

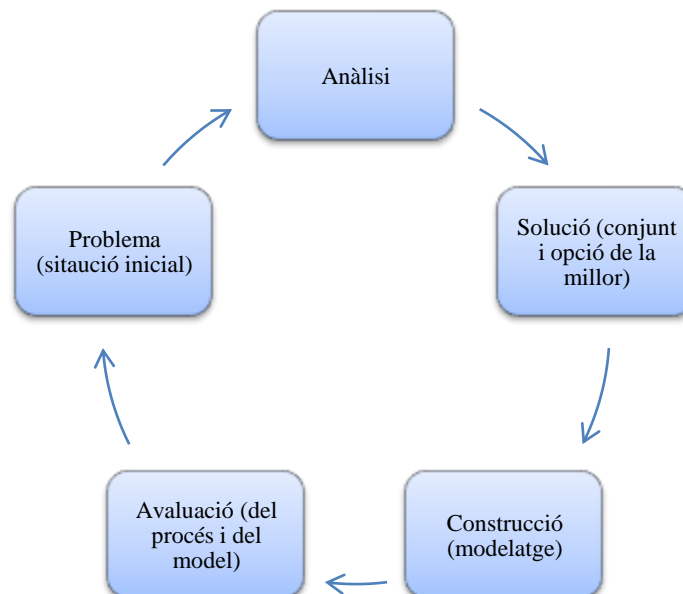
Figura 3. Relació de la teoria constructivista del coneixement



1.5.4.2. Mètode de resolució de problemes.

El mètode de resolució de problemes consisteix en un cicle complet que s'inicia a partir de un problema o necessitat, continua en amb l'anàlisi de la situació, la recerca de solucions vàlides que donin resposta al problema i la construcció de la solució que es considera més idònia. Finalment, acaba amb l'avaluació del procés seguit i del producte obtingut.

Figura 4. Esquematització del mètode basat en la resolució de problemes.



1.5.4.3. Nativitat digital.

Nativitat digital és un concepte formulat per **Prensky** (Prensky, 2001) i fa referència a la generació que ha nascut i ja ha viscut sempre envoltada d'aparells digitals en el seu quotidià. Prensky fa referència dels **nadius digitals** per diferenciar-los dels **immigrants digitals** doncs resulta que, els que van néixer al voltant del 1990 (estem parlant doncs dels nostres futurs alumnes de primer de Batxillerat), ja han crescut des de la seva infància amb tots aquests aparells que per nosaltres han representat una invasió aclaparadora de tecnologia refinada (iPad, notebooks, internet, càmeres fotogràfiques digitals, GPS, MP3...)

Pel que fa a l'aplicació i l'ús de les TIC en la matèria Religió aquesta resulta indispensable. Cal notar que no estem parlant només de continguts o procediments, sinó de tota una manera de relacionar-se i d'entendre's un mateix, els altres i l'ambient social o natural. No envà, alguns autors com Albert Sáez defineixen els Mitjans de Comunicació Social com una institució total, és a dir, que forma el pensament, sentir i actuar de les persones, també dels nostres alumnes.

1.5.4.4. Aprenentatge cooperatiu.

Com observem en la figura adjunta de El **Con d'Aprenentatge** de **Edgar Dale**, l'alumne aprèn de forma més eficaç quan el procés d'aprenentatge es realitza entre iguals perquè està fent una activitat que l'involucra i demana més atenció que escoltar al professor o mirar un audiovisual. Explicar una cosa és la millor manera de saber-la i entendre-la perquè posa al límit el nostre coneixement com saben prou bé els propis docents. Si estem parlant de coneixement en perspectiva constructivista, l'aprenentatge cooperatiu esdevé una altra peça clau. Per altra banda, el rol entre iguals reforça les relacions entre els alumnes i els capacita per relacionar-se i treballar en equip, una fita indispensable en el món actual que necessita que els alumnes desenvolupin rols de lideratge i cooperació amb una certa implicació empàtica vers un projecte comú.



Figura 5. Con d'aprenentatge.

2. Programació didàctica anual de la matèria i inserció de continguts del Prega-Rock.

2.1. Introducció. Segon nivell de concreció

Tenint en compte que a l'apartat 1.5 (Fonaments Teòrics) ja s'han anat detallant els objectius de la matèria de Religió a primer curs de Batxillerat, les competències bàsiques pròpies de la matèria, l'aportació de la matèria a les competències bàsiques del Batxillerat, els continguts i els criteris d'avaluació, per fer la programació anual a un segon nivell curricular i veure la complementació del lloc web Pregaria.cat, només resta pendent la seqüenciació i temporització dels continguts i el mètode d'avaluació de la matèria i això és el que detallarem en els apartats següents.

2.2. Seqüenciació i temporització de les unitats didàctiques.

L'assignació de la matèria de Religió és de 105 hores i s'imparteix a raó de 2 hores per setmana segons el centre educatiu.

He especificat la programació anual de la següent manera³:

- **Primer trimestre:** Bloc 1: “El sentit de la vida”: La qüestió del sentit de la vida. Panorama de les respostes. La vida sense sentit. Els humanismes. La religió. Les religions al món. La resposta de Jesús. El mal i el dolor. El més enllà. Viure amb sentit.
- **Segon trimestre:** Bloc 2: “El món en què vivim”: Els móns d'aquest món. Les arrels del problema social. Història de la doctrina social de l'Església. Arrels de la doctrina social de l'Església. Principis de la doctrina social de l'Església. La terra en què vivim. Ecologia humana. Nord i Sud. Construir la pau. El compromís cristià.
- **Tercer trimestre:** Bloc 3: “Identitat de la persona”: Llibertat i elecció. Un projecte de vida cristià. La interioritat. La trobada. La sexualitat. Bloc 4: “Cultura i religió”: Art i religió. Jesús en l'art. Maria en l'art.

Les raons que m'han portat a distribuir-ho d'aquesta manera són les següents:

- El bloc de “El sentit de la vida” és de caràcter introductori i serveix de marc per a tot el desenvolupament posterior de l'assignatura, per tant cal situar-lo en la primera avaluació.
- Els blocs restants podrien anar de forma independent, però és preferible que els aspectes relacionats amb la doctrina moral de l'església, ja sigui social o personal, que formen el gruix de l'assignatura es reparteixin en dos blocs per avaluacions diferents, de manera que cal optar per la presentació de la doctrina moral de l'Església en l'àmbit social i, posteriorment, en la darrera avaluació, per l'àmbit personal.

³ He fet servir com a llibre de consulta “Religió Catòlica” de l'Editorial Cruïlla, de J. Cortés i G. Castaño

- Donat que el contingut del bloc “Cultura i religió” és de menor extensió, convé tractar aquest tema com un epígraf de l'assignatura, ja a les acaballes de la darrera avaluació.

2.2.1. Seqüenciació i temporització anual

Cadascuna de les taules següents esquematitza la programació d'una unitat didàctica ubicada dins d'un trimestre.

La primera columna es correspon amb els objectius propis de la unitat didàctica en qüestió. La llista global d'objectius definits en el Decret del currículum ja han estat detallats prèviament en l'apartat 1.5.3.1 (Objectius de la matèria de Religió a primer de Batxillerat).

La segona columna es correspon amb les competències bàsiques treballades a la unitat didàctica. Recordem que les competències bàsiques definides en el Decret del currículum han estat detallades prèviament en els apartats 1.5.3.2 (Competències pròpies de la matèria de Religió) i 1.5.3.4 (Continguts de la matèria de Religió a primer de Batxillerat).

A la tercera de la taula es fa una relació dels continguts tractats en la unitat didàctica. Recordem que la llista global dels continguts de tecnologia de quart curs definits en el Decret del currículum ha estat ja tractat i definit en l'apartat 1.5.3.4. (Continguts de la Religió a primer de Batxillerat)

A la quarta columna de la taula es fa referència a les connexions d'aquesta unitat didàctica amb d'altres matèries de primer de Batxillerat. Recordem que la llista de totes les matèries amb les que la Religió guarda una certa relació ha estat detallada a l'apartat 1.5.3.5.

Finalment la cinquena columna fa referència als criteris d'avaluació de la unitat didàctica. Recordem que la llista global de criteris d'avaluació definits en el Decret del currículum ha estat ja detallat en l'apartat 1.5.3.6. (Criteris d'avaluació).

Matèria: Religió		Nivell: 1er Batx.	Avaluació: 1a	Curs: 20XX-XX
Departament: Religió		Observacions:		
Objectius	Competències Bàsiques	Continguts Bloc 1 El sentit de la vida	Connexions amb d'altres matèries	Criteris d'avaluació.
<p>Reconèixer la importància i universalitat del fenomen religiós en les diferents cultures, en particular del cristianisme.</p> <p>Analitzar els valors del cristianisme, contrastant-los amb els valors dels humanismes del nostre temps.</p> <p>Adquirir una actitud de respecte i valoració envers les persones de diferent cultura i ideologia, a fi de construir mitjançant el diàleg una convivència en pau i concòrdia.</p> <p>Analitzar els valors del cristianisme, contrastant-los amb els valors dels humanismes del nostre temps.</p>	<p>Aprendre a aprendre</p> <p>Coneixement i interacció amb el món físic</p> <p>Social i ciutadana</p> <p>Artística i cultural</p> <p>Tractament de la informació i competència digital</p> <p>Autonomia i iniciativa personal</p> <p>Comunicativa lingüística i audiovisual</p>	<p>Dimensió religiosa del ser humà i les seves distintes expressions. Les religions en la Constitució espanyola.</p> <p>Les grans religions monoteistes i el cristianisme en l'actualitat.</p> <p>Humanismes actuals d'inspiració no cristiana. Laïcisme i "religió civil". Noves formes de religiositat avui.</p> <p>Estudi comparat de les diverses actituds davant Déu. La descreença i les seves formes. La fe enfront l'ateisme, l'agnosticisme i la indiferència.</p> <p>L'humanisme cristià com a resposta al sentit de la vida: grans pensadors cristians.</p> <p>El fenomen religiós i la seva presència en els mitjans de comunicació social. La tolerància, la llibertat i la pluralitat religiosa.</p> <p>Jesucrist, Déu i home, pel seu misteri pasqual realitza el projecte diví de salvació. L'home nou, que neix de l'amor de Déu, coopera i s'integra al Regne de Déu.</p> <p>La plenitud de la Salvació realitzada i oferta per Jesucrist, i la vida eterna. Posicions actuals sobre el més enllà.</p> <p>La resposta de l'home i la dona a l'oferta salvadora de Déu. El seguiment de Jesucrist. La fe i l'amor.</p>	<p>Llengües</p> <p>Filosofia i Ciutadania</p> <p>Educació visual i plàstica.</p>	<p>Elaborar una síntesi actualitzada dels continguts essencials de la fe cristiana.</p> <p>Raonar la resposta que les religions i humanismes han donat a la qüestió sobre l'ésser humà i el sentit de la seva vida, i la resposta que dona la fe catòlica.</p>

Taula 2. Bloc 1: El sentit de la vida

Matèria: Religió		Nivell: 1er Batx.	Avaluació: 2ona	Curs: 20XX-XX
Departament: Religió		Observacions:		
Objectius	Competències Bàsiques	Continguts Bloc 2: El món en què vivim	Connexions amb d'altres matèries	Criteris d'avaluació.
<p>Sintetitzar els continguts fonamentals del missatge cristià des de les fonts bíbliques i doctrinals de l'Església.</p> <p>Conèixer els elements bàsics de la Doctrina Social de l'Església catòlica, a fi d'interpretar a la seva llum la realitat socio-econòmica del món.</p> <p>Reconèixer els continguts ètics del missatge cristià i saber-los aplicar en la construcció de la societat.</p>	<p>Aprendre a aprendre</p> <p>Coneixement i interacció amb el món físic</p> <p>Social i ciutadana</p> <p>Tractament de la informació i competència digital</p> <p>Autonomia i iniciativa personal</p> <p>Comunicativa lingüística i audiovisual</p>	<p>El compromís en la vida cristiana. El voluntariat en l'Església i en altres institucions.</p> <p>L'Església i la societat: els catòlics en la vida pública. Política i religió. Llibertat religiosa. Tolerància i pluralisme. Les relacions Església-Estat.</p> <p>Principis i fonaments de la Doctrina Social de l'Església. Encíclics socials. Aplicacions al món del treball. Drets i deures.</p> <p>El Regne de Déu, present ja, arribarà a la seva plenitud. Fonamentació humana i evangèlica de la construcció de la pau, i de la civilització de l'amor.</p>	<p>Llengües</p> <p>Filosofia i Ciutadania</p>	<p>Detectar els valors i contravalors presents en la societat actual, descriure les fonts fonamentals de la moral cristiana i analitzar les dificultats que planteja actualment l'obrar segons l'Evangeli.</p> <p>Descriure un esdeveniment i/o un problema social rellevant, obtenint-ne informació a partir dels mitjans de comunicació social, i valorar-lo a la llum dels criteris morals cristians.</p> <p>Aplicar a les relacions laborals els principis cristians que fonamenten la dignitat, la llibertat i els drets-deures en el món del treball.</p>

Taula 3. Bloc 2: El món en què vivim

Matèria: Religió		Nivell: 1er Batx.	Avaluació: 3a	Curs: 20XX-XX
Departament: Religió		Observacions:		
Objectius	Competències Bàsiques	Continguts Bloc 3: Identitat de la persona	Connexions amb d'altres matèries	Criteris d'avaluació.
<p>Sintetitzar els continguts fonamentals del missatge cristià des de les fonts bíbliques i doctrinals de l'Església.</p> <p>Descobrir el sentit de la dignitat del ser humà, partint de la seva creació, el valor de la seva vida i la seva transcendència.</p>	<p>Aprendre a aprendre</p> <p>Coneixement i interacció amb el món físic</p> <p>Social i ciutadana</p> <p>Tractament de la informació i competència digital</p> <p>Autonomia i iniciativa personal</p> <p>Comunicativa lingüística i audiovisual</p>	<p>L'aportació de la fe als plantejaments que, en el món actual, fan la ciència i la tècnica sobre la persona humana. La llibertat i la responsabilitat.</p> <p>La fe cristiana i l'ètica. La connexió entre ètica pública i ètica privada. Qüestions morals d'actualitat i resposta cristiana.</p>	<p>Llengües</p> <p>Filosofia i Ciutadania</p>	<p>Relacionar la situació de l'home i la dona actual i la seva cultura amb una visió cristiana del món.</p>

Taula 4. Bloc 3: Identitat de la persona

Matèria: Religió		Nivell: 1er Batx.	Avaluació: 3a	Curs: 20XX-XX
Departament: Religió		Observacions:		
Objectius	Competències Bàsiques	Continguts Bloc 4: Cultura i religió	Connexions amb d'altres matèries	Criteris d'avaluació.
<p>Analitzar la relació de la fe amb la cultura actual, valorant la seva aportació mútua.</p> <p>Identificar com la fe es manifesta en l'art religiós del nostre temps.</p>	<p>Aprendre a aprendre</p> <p>Coneixement i interacció amb el món físic</p> <p>Social i ciutadana</p> <p>Artística i cultural</p> <p>Tractament de la informació i competència digital</p> <p>Autonomia i iniciativa personal</p> <p>Comunicativa lingüística i audiovisual</p>	<p>L'expressió de l'experiència de Déu en els diversos llenguatges d'avui. Sentit de la transcendència.</p> <p>El sentit transcendent i el sentit cristià en les arts plàstiques. L'art com a pedagogia de la fe.</p>	<p>Llengües</p> <p>Filosofia i Ciutadania</p> <p>Educació visual i plàstica.</p>	<p>Explicar el sentit religiós d'algunes manifestacions artístiques i culturals.</p> <p>Mostrar la presència del Credo de l'Església en algunes manifestacions artístiques i culturals.</p>

Taula 5. Bloc 4: Cultura i religió.

2.2.2. Seqüenciació i temporització de l'aplicació del lloc web Prega-Rock (Pregaria.cat)

A continuació detallem com treballarem el currículum en el cronograma del lloc web Pregaria.cat / Prega-Rock posant en relació els blocs amb les temàtiques de recerca proposades als alumnes.

Bloc	Unitats Didàctiques	Temes proposats per l'activitat del Prega-Rock
El sentit de la vida.	La qüestió del sentit de la vida. Panorama de les respostes. La vida sense sentit. Els humanismes. La religió. Les religions al món. La resposta de Jesús. El mal i el dolor. El més enllà. Viure amb sentit.	Nou curs. El sentit de la vida. La soledat. La malaltia. Amistat. Esperança. Recerca de Déu. Déu en la ciutat.
El món en què vivim.	Els móns d'aquest món. Les arrels del problema social. Història de la doctrina social de l'Església. Arrels de la doctrina social de l'Església. Principis de la doctrina social de l'Església. La terra en què vivim. Ecologia humana. Nord i Sud. Construir la pau. El compromís cristià.	Denúncia social. Diàleg. Immigració. Recerca d'un món més just. La terra. El treball. La pena de mort. Els crucificats del món.
Identitat de la persona.	Llibertat i elecció. Un projecte de vida cristià. La interioritat. La trobada. La sexualitat.	La vocació. El perdó. Infància. Família. Hipocresia. Testimoni. Quaresma. Amor ocult. Humilitat
Cultura i religió.	Art i religió. Jesús en l'art. Maria en l'art.	Jesús. Maria.

Taula 6. Seqüenciació de la temàtica del prega-rock

2.3. L'avaluació de les competències

2.3.1. Mètode d'avaluació

El mètode d'avaluació del procés d'aprenentatge es farà de forma contínua i personalitzada que vindrà determinada per l'ajustament del procés de l'alumne als criteris d'avaluació de cada unitat didàctica. Caldrà que l'alumne sàpiga ja des d'un primer moment com i de què i de quina manera serà avaluat.

Per seguir aquest criteri, que valora equivalentment tant el procés personal com el resultat final, caldrà tenir en compte el següent:

- **Avaluació inicial.** Establir un punt de partença i adaptar, en cas que fos necessari, la programació dissenyada inicialment. Caldrà fer una avaluació diagnòstica que permetrà conèixer les actituds, hàbits i maneres de raonar de l'alumnat. Aquesta avaluació informarà al professorat del desenvolupament que ha fet fins aquell moment cada alumne i ajudarà a que aquest es conscienciï del seu propi nivell. La primera avaluació diagnòstica es realitza en el primer exercici del Prega-Rock.
- **Avaluació formativa.** L'avaluació avançarà en paral·lel a l'aprenentatge, de tal forma que les activitats que les activitats d'avaluació estaran integrades dins del procés d'aprenentatge de l'alumne. Això facilitarà la visió del procés que ha fet l'alumne al professor i així valorar-lo i ajudar-lo.
- **Avaluació formadora** (avaluació i autoavaluació). Aquest tipus d'avaluació té per objectiu que l'alumne vagi aprenent a regular-se autònomament, revisant críticament la seva pròpia tasca i conscienciant-se dels nivells de coneixement assolits i les llacunes pendents. Aquesta autoavaluació anirà acompanyada sempre que sigui possible de sistemes d'avaluació grupal tipus P2P (*Peer to peer*) que serà guiada pel docent.
- **Avaluació additiva, final.** Aquesta avaluació de final de procés té una funció qualificadora de la informació recollida al llarg de cada unitat didàctica.

2.3.2. Eines i tècniques d'avaluació

Per avaluar s'utilitzaran les eines i tècniques següents de cara a facilitar-ne i objectivar-ne el procés:

- **L'observació sistemàtica del treball i actitud de l'alumne** recolzada en la observació del professor i en l'ús que l'alumne ha fet dels espais de comunicació de les noves tecnologies, com és el cas del blog educatiu e-deuk per exemple.
- **Utilització de rúbriques i llistes de control** (*chek list*) que defineixen i clarifiquen els diferents nivells d'assoliment d'objectius o el desenvolupament de les competències. En el cas de la web educativa Can Deulofeu, trobem un llistat general a la darrera fase del projecte que té la intenció d'evidenciar i repassar el procés tecnològic realitzat.
- **La participació activa i coherent i l'exposició oral** a la classe i en els exercicis via blog. En el cas del Prega-Rock aquesta participació es va avaluant al llarg del curs en les exposicions dels exercicis.
- **Revisió dels materials lliurats per a l'activitat.** Cada parella d'alumnes han d'enviar al professor el material demanat per a l'activitat. A aquest material caldrà afegir-hi les exposicions fetes a classe, els exercicis dels mapes conceptuals de l'assignatura i els treballs lliurats telemàticament a partir del blog e-deuk.blogspot.com

- Els **resultat d'autoavaluació i coavaluació** dels alumnes mitjançant el P2P realitzats al final de les sessions de treball cooperatiu.
- **El diàleg i la relació permanent**, ja sigui telemàtica o presencial, entre l'alumne, el col·lectiu classe i el professorat sobre les diferents activitats de la matèria i el procés d'aprenentatge desitjat i objectivat.

3. Implementació del Prega-Rock a l'aula

En aquest capítol, entrant ja al tercer nivell de concreció, presentarem i analitzarem el per què d'aquesta activitat i la seva concreció en un centre educatiu determinat, així com la metodologia i els mitjans emprats.

3.1. Fonamentació teòrico-mistagògica del Prega-Rock.

3.1.1. Calçar-se les sabates d'altri

El rock és quelcom més que unes cançons que escoltem per la ràdio, és un estil de vida. El jove inquiet impactat, per exemple, per l'efecte audiovisual d'un videoclip, empen una llarga marxa d'identificació que comença amb l'adquisició de la discografia del grup i va derivant en la fabricació d'una identitat que es va forjant a través del coneixement d'altres grups del mateix estil i d'una xarxa de relacions treballades en concerts i trobades musicals o d'oci. A resultes d'aquest procés van anar sorgint el que s'ha denominat "tribus urbanes". Primer van sorgir els *rockers*, després vingueren els *mods*, i així una llarga cadena de *heavys*, *punks*, *rastafaris*, *rapers*, *hardcoretas*... fins arribar a una gran barreja intercultural que començà a ser visible amb el grup "Mano Negra", la matriu d'on sorgí l'artista alter-globalitzador Manu Chao. Exteriorment les tribus urbanes es distingeixen per un tipus de pentinat, una determinada vestimenta i un cert tipus de calçat. Doncs bé, acompanyar a un jove a través del rock equival a calçar-se les seves sabates i caminar amb ell, ja siguin aquestes unes esportives raperes, les botes militars d'un punk o uns mocasins *sixties* d'un *mod*. En d'altres paraules, un dels requisits de l'acompanyament és fer un esforç d'atenció que, per ell mateix, ja és un esforç per sortir d'un mateix a la recerca d'altri, una autèntica actitud de pregària.

"La clave de una concepción cristiana de los estudios radica en que la oración está hecha de atención. La oración es la orientación hacia Dios de toda la atención que el alma es capaz. La calidad de la oración está en muchos en la calidad de la atención. La calidez del corazón no puede suplirla"

3.1.2. Baixar al pou. (memòria, veure, cor, litúrgia)

La memòria de l'home actual està cosificada, convertida en producte. Així com ja no ens quedem amb el record d'un lloc sinó amb un recull fotogràfic o una gravació digital, semblantment passa amb la música. Cada cançó és un fragment de memòria cosificada en un producte de disseny total que és el CD, o els antics suports de vinil, de música. La imatge de portada, els colors, el logotip del grup, una certa tipografia, les lletres de les cançons i la música mateixa donen corporeïtat, possibilitat d'emmagatzematge i interrelacionalitat, a la memòria. Així la memòria lliga una cançó a un concert amb els amics o algun altre moment significatiu com ara uns camps de treball d'un estiu massa llunyà, amb un significat ocult que només el subjecte pot descodificar. Preguar amb aquest objecte és pregar amb la vida mateixa. Jo no puc entrar dins el record de la persona, en la seva vida, però sí que puc posar en paral·lel una porta oberta al transcendent i una cançó, de la mateixa manera que el teòleg protestant Karl Barth recomanava l'estudi de la Paraula de Déu tenint al costat un diari. En la mitologia clàssica la deessa de la memòria, Mneme, era la mare de les muses, inspiradores de tot art. Des d'aquestes planes entenem que el treball del músic inspirat és capaç de fer remuntar el seu objecte fins a la memòria de l'individu.

Aquesta memòria cosificada ens du avantatges i inconvenients. La primera és la facilitat per enllaçar pregària i vida, el perill radica en una possible manipulació de la memòria com molt brillantment ens il·lustren pel·lícules

com Blade Runer, on en una societat futura es creen uns humanoids, els “nexus”, als quals se'ls implanta una memòria que, sense ells saber-ho, és enganyosa, falsa. Un altre exemple negatiu el trobem en la manipulació de cançons per part de polítics en les seves campanyes electorals com la que va fer Ronald Reagan amb “Born in the USA” de Bruce Springsteen.

Fer un prega_rock és visualitzar la punta del iceberg de l'inconscient, perquè la memòria s'endinsa en les profunditats anímiques de l'home. Per això mateix no sorprèn que, cada cert temps, apareguin programes televisius que volen guanyar-se l'afecte de l'espectador recordant una determinada època. Aquest programes furguen la memòria col·lectiva fent-se valer de la cultura d'aquell segment de temps: notícies, objectes, concursos, vestits i, com no, de videoclips i cançons. Les nostres vides tenen una banda sonora, unes melodies, a les que s'associen uns records que cal desempolsar. Així ho ha entès, per exemple, la recent pel·lícula “Rock'n'Cat, més enllà de les cançons”, del director Jordi Roigé, Les cançons, juntament amb les fotografies o altres medis, són la corda del pou del record.

No està de menys adonar-se que la memòria te un paper salvífic o sanador fonamental expressat ja en la llei veterotestamentària (“*Shemà Israel adonai elohenu*”, “Recorda Israel el Senyor és el teu Déu”) i neotestamentària (“Feu això en memòria meva”). Rescatar de l'oblit una bona memòria és clau per a tota persona. Així ens ho diu en Dostoiewsky en boca del protagonista de “Els germans Karamàzov”:

“... estimats nens, potser no comprendreu el que us diré, perquè no sempre em sé expressar clarament, però us en recordareu i després, quan sereu grans, ho comprendreu i veureu que tinc raó. Sapiguen que no hi ha res de més noble, de més fort, de més sa i de més útil, a la vida que un bon record, sobretot si ve de la primera edat, sobretot de la casa pairal. Us parlen molt de la vostra educació; ara bé, un record sant, conservat des de la infància, és potser la millor educació. Si féssim provisió de records sants per tota la vida, seriem definitivament salvats. I fins si no guardem dins l'anima més que un bon record, aquest únic record ens pot servir un dia per salvar-nos.”

3.1.3. Netejar els aqüífers (enteniment, jutjar, cap, kerygma)

Per a acompanyar espiritualment amb el rock no basta amb treure a la llum els records del pou de la memòria perquè aquests poden no ser compartits o, senzillament, perquè la cançó pot ser desconeguda i no evoca cap tipus de record. En aquest cas ens trobem al davant d'una “Tabula rasa” i, més que sentiments, cal donar continguts i reflexions, raons de la nostra esperança . Per això cal fer una menció a la nostra cultura postmoderna i “virtualitzada” que ens envolta. Preguar amb cançons de rock és endinsar-se en el que s'ha anomenat teologia narrativa o dels petits relats, que valora les experiències personals i els petits valors del quotidià, fet que ens converteix en educadors en el lleure més que no pas les grans ideologies o discursos . Ens estem acostumant cada dia més als hiper-textos, narracions curtes que s'interrelacionen unes amb altres creant una trama de coneixements que manca d'un fil conductor clarament jerarquitzat i exposat jeràrquicament, però que permet una “navegació” més personalitzada, encara que amb el consegüent perill de dispersió. Seguint el discurs, cal notar que l'aparell crític de les bíblies, aquelles lletres menudes a peu de plana, respon, en certa manera, a l'esquema de *links* d'internet. Una nota a peu de plana és una petita finestra d'internet minimitzada en el marc de la pantalla. Així com la Bíblia és un gran calaix de sastre a on podem trobar diferents estils narratius, el prega_rock és un text de característiques similars a on es posen en paral·lel vivències personals, lletres de cançons, reflexions en clau evangèlica i textos de la tradició eclesial o humana.

En definitiva, per a fer un acompanyament amb el món del rock, cal no deixar de banda el món sinó enllaçar tradicions aparentment oposades, sovint, pels prejudicis. Un exemple concret seria escoltar una cançó amb la lletra escrita en un cantó i, al costat, una reflexió il·lustrada amb algun text, entrevista, tira còmica o pregària. Amb això vull donar a entendre que és necessari disposar d'un bon rebost discogràfic i cultural. Un prega_rock

és un exercici de literatura comparada i, per a poder comparar encertadament, cal dominar les dues fonts i l'argument que les uneix que no és altre que la vida interior en recerca d'autenticitat. Fidelitat a les fonts, ja sigui un grup de rock o l'evangeli, i creativitat per a interrelacionar-les, aquesta és la qüestió.

3.1.4. Regar la terra (voluntat, actuar, mans, diakonia)

Treure l'aigua de la memòria del pou del record i fer-ne un anàlisi raonat sobre ella no és suficient. Manca encara un darrer pas per a la totalitat de l'acompanyament que és la seva socialització. El treball del prega_rock no pretén restar, només, com un exercici intimista o de consum personal, sinó que apunta a una transformació de la vida. El prega_rock no és asèptic ni neutre sinó que pretén aportar el seu gra de sorra a la construcció del Regne de Déu, d'un cel nou i una terra nova . Cal regar la terra amb una memòria neta per a donar vida . Aquest darrer apartat engalta amb el que el pedagog Paulo Freire va anomenar “Conciencització”, mot sorgit de la contracció dels mots “Concienciació” i “Socialització”:

“L'educació no és quelcom que es pensa i estructura en un món buit o de meditacions etèries. L'entendem com una “acció” entre d'altres que no pot donar-se fora de les relacions concretes dels homes a través del món. Es situa en el món de les accions i relacions humanes i en aquests termes és massificadora o és alliberadora”

Així com la salmodia proposada en la litúrgia de les hores ens apropa al sentir de persones que no tenen per què coincidir amb els nostres sentiments actuals, les cançons de rock tenen vocació d'actualitzar aquesta funció empàtica. Per exemple, els salms del divendres ens apropen a les persones que pateixen. Avui aquest apropament salmòdic pot complementar-se amb cançons com “*Justicia, Tierra y Libertad*” dels mexicans Maná o “Un món, dos classes de persones ” de Els Pets de Constantí.

Per aconseguir aquest darrer objectiu convé escollir encertadament el grup de rock i informar-se perquè pot donar-se el cas que un grup de rock que fa uns anys no era susceptible de ser material per un prega_rock hagi madurat, com és el cas dels mítics *The Who* i *Sopa de Cabra*, o bé que, encara que presentin cançons amb unes lletres marcadament intimistes i retrospectives, el grup du una vida pública compromesa i solidaria, com és el cas dels *U2*, *Amaral*, *La oreja de Van Gogh* o *Coldplay* – aquests tres darrers, per exemple, tenen una estreta col·laboració amb la ONGD Intermon-Oxfam - . També ajudarà el plantejar algunes preguntes juntament amb els comentaris o, de cara a treballar la cançó en grup, proposar alguna dinàmica com, en el cas de la cançó dels Manà, cercar informació sobre el moviment dels sense-terra i plasmar-la en un mural que pot restar en un espai determinat de l'aula.

3.1.5. Apunts pessimistes de darrera hora.

Després d'haver exposat una visió optimista sobre l'ús del rock com a camí espiritual passem ara a anotar breument unes quantes notes discordants que ens aportin una crítica més lúcida. Les cançons de grups de rock són un mitjà i, com a tals, no poden pretendre ser absolutes ni substitutes del Trascendent. Si bé és cert que en el cristianisme, especialment en el catolicisme, hi trobem una corrent que dialoga positivament amb la cultura, des de Sant Justí i la teoria de les “llavors del verb” fins a Karl Rahner amb la teoria inclusivista dels “cristians anònims”, també és cert que hi ha una altra corrent “menys simpàtica” que sospita i denuncia tot intent d'idolatriatzació, d'empresonament i falseig de l'Absolut. Aquesta darrera corrent la trobem ja en l'Antic Testament, en Jesucrist mateix i en teòlegs exclusivistes com Karl Barth. Hi hauria encara un tercer posicionament, el relativista o pluralista, en el que no hi hauria cap trobada possible sense que aquesta sigui titllada d'impositiva. Segons aquesta darrera corrent, tan salvífic és ser un seguidor d'un grup musical o del rei del rock, l'Elvis Presley, com ser-ho de Jesucrist. La corrent pluralista només ens dóna l'opció d'emmarcar per

separat una cançó i un text de l'evangeli i penjar-los en una paret a una distància prudencial. En el pluralisme, doncs, no hi ha altra relació que la de l'equivalència, l'emmagatzement fragmentari⁴.

Per altra banda, cal veure des d'on dialoguem amb la cultura del rock, perquè és molt fàcil plantejar un prega_rock des d'una òptica no-cristiana, caient en els excessos del voluntarisme o del pseudo-misticisme “New-Age” (Nova Era). Ens passem de voluntaristes quan presentem una cançó de caire reivindicatiu sense mostrar el Principi de Misericòrdia que inspira l'acció. Ens passem de pseudo-misticisme quan presentem cançons amb un vaporós caire místic sense assenyalar el Misteri que se'ns ha revelat en Jesús de Natzaret. “Diàleg sí, però no a qualsevol preu” seria la premissa a tenir en compte perquè, al cap i a la fi, després de tots els estudis antropològics sobre el món del rock i les seves expressions, a nosaltres ens toca acompanyar tots aquests sentiments, dubtes i expressions existencials cap a bon port, la pau del Ressuscitat⁵. Per tant, quan parlem del prega_rock com a exercici de “literatura comparada”, ho fem des d'una perspectiva desigual i amb una finalitat mistagògica.

El problema del prega_rock és el mateix que té tot llenguatge o discurs sobre Déu. No podem fer més que analogies i aquestes, per definició, contenen part de semblança, un “ja sí”, però cal ser conscients que també contenen part de dissemblança, un “però encara no”. Què podem fer doncs? Malgrat la nostra limitació, no tenim altre remei que parlar de Déu, però amb una intencionalitat clara de recerca de l'autenticitat humana. Des d'una teologia de la creació⁶ podem creure que les persones i les seves manifestacions culturals i musicals, extensió de la pròpia corporeïtat, són estimades per Déu, àdhuc el rock. Per tant, espolsant-nos d'una interpretació excessivament platònica i purista de la persona humana, cal acceptar el rock com una mediació més envers el Transcendent. Sant Agustí ho formulà bellament en les seves Confessions:

“... I què hem dit, Déu meu vida meva, santa dolçor meva, i què pot dir ningú quan és de vos que hom parla? I, tanmateix, ai d'aquells qui callen sobre vos, perquè que en llur loquacitat són muts!”⁷

3.2. Sobre l'ús de la pàgina web del Prega-Rock al portal Pregaria.cat

3.2.1. El portal Pregaria.cat

Segons indica la mateixa plana web: “Pregaria.cat és un lloc web de recursos de pregària en català al servei de persones, grups, parròquies o moviments que busquin aprofundir en la seva vida de fe. S'hi ofereixen recursos diversos perquè cadascú hi pugui trobar allò que més l'ajudi en el seu moment present o que més pugui ajudar d'altres.

- Per als pares que volen ajudar els seus fills en els primers passos de la pregària.
- Per als monitors d'un esplai que han de preparar una pregària a l'inici d'una reunió.

⁴ Aquestes reflexions provenen de la lectura de “Fe, Verdad y Tolerancia” de Josph Ratzinger. Ediciones Sígueme, Salamanca 2005, on els criteris que exposo s'apliquen semblantment al diàleg interreligiós i cultural.

⁵ Gaudium et Spes 22: Jesucrist ens revela qué/qui és la persona humana.

⁶ Sv 11, 24: “És que estimes tot el que existeix i no et repugna res del que has creat, ja que no has fet res sense estimar-ho.”

⁷ Agustí d'Hipona, “Confessions”, Edit. Proa. Col·lecció Clàssics del Cristianisme n°9, Llibre 1, n°4

- Per a la persona que després d'anys d'estar desconnectada de la fe, vol redescobrir el camí que va abandonar per circumstàncies diverses.
- Per a aquell que es troba amb un fort desig de vida espiritual i no sap per on començar.
- Per al catequista que busca algun text o alguna idea amb la qual reforçar la seva catequesi de confirmació.
- ...

Alguns dels recursos potser ja els coneixeu i els heu utilitzat. Ara els trobareu tots en aquest lloc web amb eines que us facilitaran el seu ús i us ajudaran a trobar allò que busqueu.

El web ha estat ideat i promogut pels Jesuïtes de Catalunya⁸ i hi participen persones i grups vinculats a diversos col·lectius cristians.”

Els recursos estan agrupats de la següent manera:

Secció	Recurs	Descripció
Prega	Espai Sagrat (Pàgina web externa)	“Et convidem a aturar-te i a fer una estona de pregària ara i aquí. Tal com estàs, assegut/da davant l'ordinador, sense presses, pas a pas i amb la lectura de l'evangeli del dia.”
	Pregària Virtual	“Les “pregàries virtuals” són textos senzills, breus, que ens parlen de la vida quotidiana, i també de qüestions de l'actualitat que ens preocupen. A més de les pregàries s'inclouen textos de suport i ajuda.”
	La colla d'amics de Jesús	“Benvinguts a la Colla d'Amics de Jesús. La nostra colla està formada per nens i nenes d'arreu que volem ser amics de Jesús. Aquesta és la nostra pàgina web, on trobaràs les nostres pregàries i també moltes més coses.”
	Pregactualitat	“La «pregactualitat» és un espai de pregària, que parteix de la reflexió i l'anàlisi de les notícies des de l'òptica de la fe. Per fer-la possible comptem amb uns quaranta col·laboradors d'entre 20 i 80 anys i de dedicacions diverses, que preparen, cada setmana, una pregària o reflexió sobre un retall de premsa que hem seleccionat prèviament.”
	Prega-Rock	“Qui prega cantant, prega dues vegades” (atribuït a San Agustí). Quantes vegades no hem anat tararejant alguna cançó pel carrer rescatada del nostre pou dels records? Quantes vegades una cançó apunta a un “quelcom més”, a diferents interpretacions o estats anímics?. Aquí tens un espai que posa en diàleg tots aquests elements, sense falses amistats ni hipocresies, sinó amb voluntat de respecte i concòrdia.
	Al cor del món	“Els textos d'aquesta secció són una invitació a buscar al cor del món un significat amagat que ens retorna la serenitat i ens impulsa a l'acció per un món més fratern. Aquesta profunditat és necessària i accessible a tota persona, més enllà del seu Credo.”
Celebra	Homilies dominicals	“Encara que externament tots sentim les mateixes paraules, l'Esperit que portem dins ens interpreta cada lectura d'acord amb la nostra situació personal i això és font de pau. Tanmateix, t'ofereix en aquest apartat les homilies corresponents a cada diumenge perquè serveixin d'ajuda i de clau d'interpretació.”
	L'Evangelí en una vinyeta	“Potser sí que és cert que una imatge val més que mil paraules; si més no, aquest espai t'ofereix una imatge per acompanyar l'evangelí de cada diumenge i altres festivitats.”
Actua	Actua	“T'ofereix en aquesta secció algunes propostes d'acció que conviden a un contacte amb realitats concretes de pobresa, a vegades properes a vegades geogràficament allunyades. Cadascú segons disponibilitat o crida personal, ha d'anar dibuixant el seu “Actua”, sigui quin sigui. L'acció és una dimensió fonamental de

⁸ www.jesuïtes.cat

		la pregària i la vida espiritual.”
Exercicis Espirituals	Exercicis Ignasians	“Els Exercicis Espirituals que va escriure sant Ignasi de Loiola, després de llargs anys d'experiència i reflexió, són una pedagogia per a poder créixer en aquella manera humana de viure que s'inspira en Jesús de Natzaret i el seu Evangeli (...).
	Recessos on-line	“Aquí trobaràs algunes propostes de recés, coincidint sobretot amb els temps forts de preparació litúrgica, és a dir, amb l'Advent i la Quaresma. Un recés que es pot fer online davant l'ordinador, o baixant i imprimint els textos per portar-los allà on he pensat retirar-me. Són només suggeriments que cadascú haurà d'adaptar a les seves circumstàncies i possibilitats. L'important és trobar un temps per a escoltar la veu de Déu.”
	Si vols t'acompanyem...	“Des de pregaria.cat t'oferim la possibilitat d'un acompanyament personal a través del correu electrònic.”
	Cases d'espiritualitat	“Els jesuïtes de Catalunya disposen de tres centres d'espiritualitat que ofereixen un acompanyament espiritual individual, així com diverses possibilitats de practicar els Exercicis Espirituals segons la pedagogia ignasiana. També acullen diferents iniciatives com jornades, seminaris, conferències... i són espais oberts a grups que necessitin un equipament adequat per a fer trobades o recessos.”
Agenda	Agenda	Agenda d'activitats relacionats amb la pregària i l'espiritualitat a Catalunya.
Recursos	Llibres, web, música, cinema, articles, humor.	“Aquí trobaràs diversos recursos que et poden ajudar. Pots enviar nous recursos a l'adreça: recursos@pregaria.cat. També pots cercar allò que t'interessa entre tots els continguts del lloc web.”
Fem xarxa	Postals, logos, cartells, clips	“Ajuda'ns a difondre la web”

Taula 7. Esquematització del portal Pregaria.cat

3.2.2. Justificació de la secció i fitxa del Prega-Rock.



Imatge 1. Pàgina inicial de Pregaria.cat

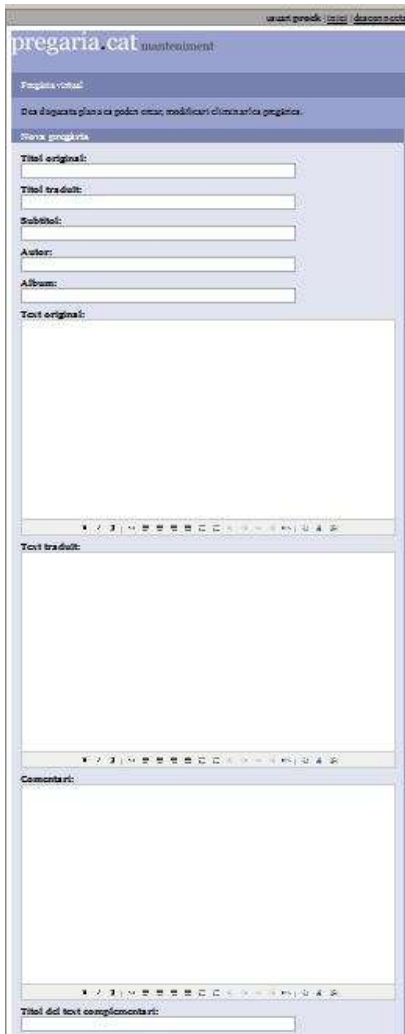
La secció del Prega-Rock va ser incorporada a la web Pregaria.cat després d'uns anys de rodatge acollit a la plana web dels Jesuïtes de Catalunya. En un principi la idea era poder pregar amb totes les cançons d'un àlbum concret però es va veure la necessitat de poder agrupar i indexar temàticament les cançons independentment de l'àlbum, a part de la necessitat de incorporar la secció en un portal que aglutinés les diferents iniciatives de pregària on-line que havien anat sorgint des de finals dels anys noranta.

La secció del prega-rock comparteix amb els altres apartats del lloc web la seva arrel d'espiritualitat ignasiana, que es basa fonamentalment en el llibret dels Exercicis Espirituals (EE.EE.). Aquest fet va marcar de la manera d'entendre-ho, com ara:

- Una visió positiva del món. Una altra característica ignasiana expressada en els EE.EE. és la de la mirada benevolent envers la realitat: *“se ha de presuponer que todo buen cristiano ha de ser más pronto a salvar la proposición del prójimo que a condenarla”*. És a dir, en un exercici de prega_rock cal fer un esforç d'adaptació benivolent envers tot allò que se'ns ha presentat com el món del *“sex, drugs and rock'n'roll”* (sexe, drogues i rock'n'roll). Amb unes paraules més modernes podríem dir que és necessària una certa inculturació, un “fer-se tot a tots”, per a deixar-se domesticar pel món del rock sense perdre de vista l'objectiu que es pretén.
- La importància de l'acció de l'individu. El darrer apunt ignasià podria dur el títol d'aquella cançó de Loquillo y los Trogloditas: *“Arte y ensayo”*. La pedagogia ignasiana que es desplega dels EE.EE. és personalista i revisionista. És personalista en tant que prima el procés del subjecte per damunt d'estructures massificadores i adoctrinadores. La figura de l'acompanyant no és més que una ajuda entre d'altres i, per tant, ha de tendir a desaparèixer més que no pas a copsar el protagonisme. Per altra banda, és revisionista en tant que Sant Ignasi recomana l'examen de cada exercici espiritual, enllaçant la perfecció espiritual amb l'avaluació que es demana a tota activitat en el lleure. En la pedagogia ignasiana no hi ha unes fórmules precuinades que l'exercitant ha de consumir, sinó que es tracta de tot un procés dinàmic que avança per l'autoavaluació (crítica interna) i l'acompanyament (crítica externa o comunitària).
- Primacia de la pregària – la relació – als continguts merament racionals. Sant Ignasi recomana no “adoctrinar”, en el sentit pejoratiu del terme, a l'exercitant sinó deixar que ell mateix vagi seguint el seu procés de relació amb Déu: *“porque no el mucho saber harta y satisface al alma, mas el sentir y gustar de las cosas internamente”*. Traduint-ho pel nostre cas podem dir que, per tractar un tema, no hem de convèncer a ningú, això no és feina que estigui a les nostres mans i, per tant, no hem d'atabalar a l'exercitant del prega_rock amb una gran multiplicitat de textos paral·lels, sinó deixar que assaboreixi la cançó. Estem proposant un exercici de caire “sapiencial”, de romiatge, d'exercitació del paladar i, per aquest motiu, interessa més allò que la persona sent que no pas l'assimilació d'uns conceptes clars i distints, interessa més fer brollar l'aigua del pou interior de la persona que no inundar-ne el camp a base conceptes.
- Tenir especial cura de la introducció i l'acabament de la pregària. El prega_rock també necessita d'una avaluació que és tant important com les adicions dels primers números dels EE.EE. Què cal avaluar? El profit que hom n'ha tret (el “reflectir internament” ignasià), si la cançó i els valors proposats han estat suggerents, el cronotopos (és a dir les condicions d'espai i temps en el que s'ha realitzat l'activitat), les mediacions emprades (texts, reflexions, dinàmiques, preguntes...), etc.



Imatge 2. Captura de la secció Prega-rock



Imatge 3. Captura de la fitxa del Prega-rock

De l'aplicació concreta d'aquest carisma eclesial al món de la música popular contemporània en va sorgir la fitxa del Prega-rock:

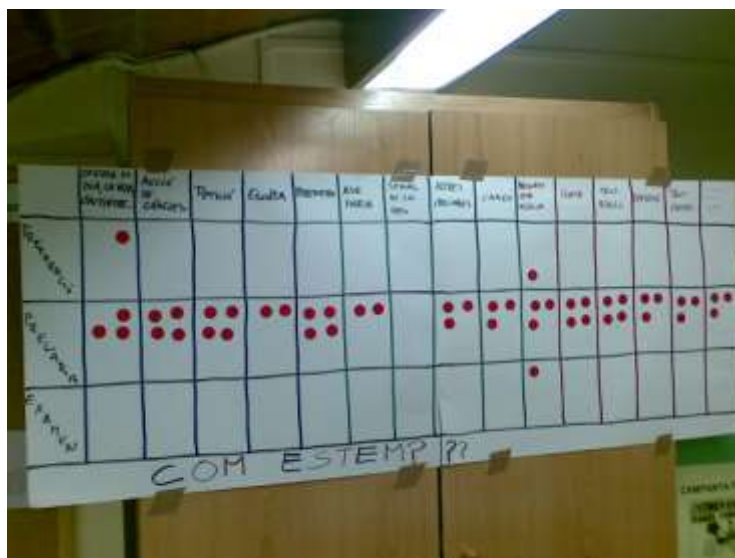
- **Presentació:** Aquest primer apartat inclouria el títol, autor i àlbum on s'ubica la cançó, així com la lletra original i la seva traducció preferiblement al català. En els darrers anys també s'ha donat la oportunitat de incloure el videoclip de la cançó, fet que aporta un "ground" (ambient, fons) considerable a l'exercici. Es tracta de portar la realitat concreta a la pregària, sense partir d'abstraccions o productes que ja han estat filtrats prèviament en clau de pregària.
- **Subtítol:** El subtítol és un pont, una adició a la pregària, que engalta el recurs amb la fe. Ha de ser una frase breu que dona la clau d'interpretació de la cançó des del transcendent. Posteriorment ja comença el comentari espiritual del recurs.
- **Comentari:** És l'apartat explícit de pregària. Aquí es desenvolupa un breu text que pretén aclarir el sentit espiritual o moral de la cançó fent referència a la seva lletra i el context a partir del qual ha sorgit. Sol finalitzar amb algunes preguntes o alguna activitat que ajudin a l'aprofundiment i profit personal o grupal.
- **Text complementari:** És un darrer recurs que pretén "reblar el clau" a l'exercici, oferint al participant virtual la possibilitat de rastrejar la temàtica tractada per la cançó en perspectiva bíblica, portant-lo així a la font de l'Escriptura, o bé oferint altres texts de sants o del quotidià de l'església, ja sigui d'un contingut escrit o fent referència a d'altres fonts (cinema, testimonis, entrevistes, etc).

3.3. Aplicació del Prega-Rock al Col·legi Lestonnac de Barcelona.

3.3.1. Marc de la proposta al centre educatiu.

Com en molts centres educatius concertats confessionals, la pregària és un tema que s'ha presentat com a problemàtic, en tant que demana compromís i creativitat per part del professorat envers un alumnat i el mateix professorat que es posiciona de forma molt diversa davant el transcendent i, especialment, la religió institucional.

Al Col·legi Lestonnac de Barcelona s'ha dut a terme una reflexió sobre la pregària en els diferents cicles educatius que ha partit, primerament, d'una reflexió sobre les claus de la pregària arran de la lectura comentada i compartida del quadern "Suggeriments per a pregar" de Pere Borràs sj (Quaderns EIDES, núm. 1) i, posteriorment s'ha elaborat un quadre per prendre consciència de l'estat i la qualitat de la pregària al centre.



Imatge 4. Mural de treball sobre la pregària al centre.

Del quadre podem veure que el Prega-Rock és l'únic que compleix amb les tres fases de la pregària (preparació, realització i avaluació), fet que valida la proposta al centre tot i que cal admetre que el seu públic objectiu, en tant que participen en l'elaboració de la pregària, són els darrers cursos de l'ESO i els batxillerats, és a dir, no val per a tots els alumnes. Per altra part, també cal admetre que no tota l'activitat de pregària de l'escola s'ha de basar en l'activitat del prega-rock ja que, de fet, hi ha altres activitats que complementen aquesta activitat, com és la realitzada a través dels grups preparació per rebre el sagrament de la confirmació o la tasca que es desenvolupa amb els catequistes de primera comunió o els monitors dels "Grups Lestonnac".

3.3.2. Temporització i planificació de la implementació del Prega-Rock.

Per a dur a terme l'activitat proposem 6 sessions de treball d'una hora cadascuna amb un treball a casa estimat de 3:30 hores en total. L'esquema tipus de la classe és el següent:

Sessió núm (X). Sbtítol: XXXXXXXX. Data (XX/XX/XXXX)	
Activitats	Presentació de l'activitat en clau de pregària i de la tasca a fer (repartició de temes) Acompanyament en la recerca i tria de la cançó, juntament amb els recursos necessaris per elaborar el prega-rock (lletra, videoclip, imatges) Elaboració del contingut o comentari del prega-rock Recerca del text complementari adient a la temàtica proposada i la cançó escollida.
Material	Ordinadors i accés a la xarxa.
Organització espacial i temporal	Inici de classe. Ordre. Silenci. Passar llista. Presentació de l'activitat Elaboració de les parelles i repartició de temàtiques Treball per parelles Fi de classe. Recapitulació de l'estat de la tasca. Recollida endreçada i comiat.

Taula 8. Temporització i esquema d'una sessió tipus.

3.3.3. Metodologies d'ensenyament-aprenentatge la implementació del Prega-Rock.

Les metodologies d'ensenyament-aprenentatge emprades en aquesta unitat didàctica són les següents:

- **Aprenentatge basat en projectes (POL):** És un model d'aprenentatge on els estudiants planegen, implementen i avaluen projectes que tenen temàtiques i aplicació en el món real més enllà de l'aula; on es prescindeix de les classes magistrals i es desenvolupi la capacitat creativa dels estudiants, i es desenvolupen activitats d'aprenentatge interdisciplinari de llarg termini i centrades en l'estudiant.

- **Treball en grup:** És un conjunt de procediments d'ensenyament que organitza la classe en petits grups de treball per maximitzar el grau d'aprenentatge. Es caracteritza per el desenvolupament d'habilitats socials, pràctiques interpersonals i grupals, interacció estimuladora, responsabilitat individual i de grup, avaluació grupal i interdependència positiva (tots neden o tots s'enfonsen). Facilita la implicació de cada un dels membres del grup.
- **Debat:** Activitat en grup destinada treballar conceptes oralment. Abans de la primera sessió del prega-rock es pot optar per fer una dinàmica de "Debat d'Oxford" en la qual els alumnes s'hauran de posicionar a favor o en contra de qüestions relacionades amb el prega-rock i debatre-ho amb els companys del grup-classe (Per exemple: "En Bono, líder del grup U2 afirma que les millors cançons són co-escrites amb Déu")
- **Reflexions:** Obrir una pregunta per introduir el tema per part del professor.

3.3.4. Recursos TIC per a l'activitat.

- Videoclips: Els alumnes han de trobar el video-clip escaient per la cançó. No basta amb la primera que trobin en portals temàtics com el youtube, sinó que es valora que aquest tingui unes certes característiques pedagògiques coherents amb la temàtica proposada i la visualització posterior a l'aula.
- Portal Pregaria.cat: Els alumnes han de cercar si la cançó que ells volen proposar ja existeix al prega-rock o també poden cercar a l'índex de la secció si hi ha cançons que tractin el tema proposat i de quina manera ho fan. Per altra banda, un cop penjat el recurs, aquest restarà com un lloc al qual recórrer després del curs, quan ja hagin presentat el prega-rock a la sessió corresponent davant del grup-classe.
- Biblija.net: Els alumnes aprenen el maneig del portal biblija.net de cara a cercar el text complementari a la cançó. D'aquesta manera s'aconsegueix que la Paraula sigui quelcom transversal a tota pastoral i a l'assignatura de Religió, tal com aconsella la darrera encíclica *Verbum Domini*⁹.
- Cercadors temàtics: A part dels portals esmentats, l'alumne també utilitza altres portals i cercadors temàtics, com ara portals amb reculls de pregàries (webdepastoral o elsalmista) o bé portals especialitzats en lletres de cançons (kumbaworld).
- Intranet escolar: El treball realitzat a classe s'envia per correu electrònic a través de la intranet escolar al professor, que avalua la feina feta i ofereix un feed-back de la feina realitzada.

⁹ "El Sínode ha convidat a un particular esforç pastoral per ressaltar el lloc central de la Paraula de Déu en la vida eclesial, recomanant incrementar la "pastoral bíblica", no en juxtaposició amb d'altres formes de pastoral, sinó com animació bíblica de tota la pastoral" (Verbum Domini 73)

3.3.5. Metodologies d'avaluació

- **Rúbriques d'avaluació:** Taula que visualitza els paràmetres segons els quals serà avaluat l'alumne. Sol expressar-se posant una competència educativa i, tot seguit, els ítems objectivables segons els quals s'avaluarà el seu assoliment.

Ítem a avaluar	Molt Malament	Malament	Regular	Bé	Molt Bé
Continguts	No han ampliat ni han cercat informació, ni del tema, ni de la cançó ni del grup. Si se'ls pregunta no saben respondre.	Gairebé no han cercat informació però sí que ho fan amb les seves paraules. Si se'ls pregunta no acaben de respondre correctament.	Han fet un mínim treball de recerca i han ampliat la informació i l'entenen. Si se'ls pregunta responen suficientment.	A més a més... Han ampliat algun concepte i el dominen amb claredat.	A més a més... fan unes conclusions personals brillants i suggerents. Dominen notablement el tema.
Expressió oral	No parlen tots els membres del grup. No fan presentació inicial ni es presenten. No saben exposar el tema. Actitud passota.	Gairebé només parla una persona. Gairebé no han fet presentació inicial del tema ni es presenten. No exposen amb gaire claredat. Actitud poc compromesa.	Parlen tots els membres del grup. Fan presentació inicial del tema i es presenten. Exposen amb suficiència. Actitud correcta.	A més a més... s'exposen de manera clara i concisa. Els exemples són clarificadors i suggerents.	A més a més... empen un llenguatge tècnic adient i dominen els conceptes. S'ho han preparat notablement bé.
Expressió audiovisual	Suport audiovisual summament pobre. No han cercat videoclip. La presentació no ha estat gens elaborada.	Suport audiovisual pobre. Hi ha mancances en la presentació.	Presentació suficient to i que el video-clip no és el més encertat.	A més a més... Han implementat algun recurs més com imatges complementaries pels textos.	A més a més... Han implementat altres programes diferents al power point (prezi, vídeo-presentació, etc). Presentació molt suggerent per al professor i l'alumnat.

Taula 9. Rúbrica d'avaluació de l'activitat.

- **Avaluació peer to peer (P2P).** Avaluació de l'altre company amb el qual s'ha realitzat l'activitat.

3.3.6. Ressò de l'activitat per part dels alumnes.

La tasca del prega-rock també ha estat avaluada pels alumnes, als quals se'ls va demanar que reflexionessin sobre què els ha aportat l'activitat i com la millorarien. Adjunto algunes de les aportacions dels alumnes

“Personalment trobo que l'activitat dels “Prega-rocks”, està molt ben enginyada i pensada. Per què? Doncs perquè els joves d'avui en dia, no ens motiva massa l'assignatura de religió, i treballar la religió d'aquesta manera resulta entretingut, fàcil i interessant. El problema, és que molts cops, i quasi sempre és així, tendim a relacionar el concepte de religió amb Déu, i per aquells joves que no som creients, doncs ens pots semblar una “obligació”, amb el bon sentit de la paraula, clar, haver de fer religió. Els “Prega-rocks”, busquen un altre sentit a aquesta paraula, molt més general, cadascú li pot donar el sentit que vulgui i com vulgui, podria arribar a definir-ho com “religió a la carta”. Els “Prega-rocks” i els seus comentaris, són un reflexa de la gent

que els presenta, o així veig jo els meus. L'activitat ens ajuda a transmetre els nostres valors als demés en vers diferents tònics, des del diàleg fins als crucificats del món, això ens porta a parlar d'un gran aprenentatge col·lectiu, ja que amb l'activitat estem expressant realment com pensem i demostrant per què ho fem d'aquesta manera. Es veuen reflectits els valors de cada persona i la seva filosofia i mentalitat en vers tota la temàtica.

Què he après?

He après, tal i com he explicat, a valorar altres punts de vista, a obrir-me més a escoltar les diverses opinions de la gent. Trobo que això és molt enriquidor, ja que molts cops tendim a estancar-nos en el nostre punt de vista i proud, i no ens adonem de lo profitosos que poden ser els punts de vista dels nostres companys. Clar està, que no tots tindrem el mateix punt de vista, però darrere de tot això s'hi troba el vertader aprenentatge i els valors purs de cada persona, ja que cada persona configura un món replet de valors.

Punts forts:

Tal i com he anat dient a la valoració per mi els dos punts forts a destacar són els següents:

-Els "Prega-rocks" busquen un altre sentit a la paraula religió, molt més general, i cadascú li pot donar el seu sentit més personal. És una altra manera de fer religió, i això ens dóna molt de joc i ens ajuda a transmetre uns valors personals.

-Els "Prega-rocks" ens ajuden a descobrir nous punts de vista, semblants o completament oposats als nostres, això ens contribueix a madurar i a formar-nos com a persones adultes.

Punts febles:

Un punt feble que hi trobo, és el tema. Ja que el tema se'ns ve donat, i això pot ser o molt profitós o gens. M'explico, no tots els temes motiven a tothom, clar està, que a cada persona li agradarà més un tema o un altre. Amb això l'únic que vull dir és que a vegades el tema, pot arribar a limitar a la persona i per tant els seus valors a mostrar. Per altre banda, si el tema és encertat i agrada a la persona, el treball realitzat serà més profitós i trobo que els valors personals seran transmesos amb més facilitat." (Laia)

"El meu treball ha sigut bastant senzill ja que trobar una cançó que tingui com a tema la reflexió o intentar canviar una cosa es bastant fàcil de trobar però se d'altres treballs que són molt més difícils de trobar ja que son temes no gaire comuns i és difícil de trobar-ne informació. La part més entretinguda del treball ha sigut buscar la cançó i la més complicada trobar el text religiós ja que la Bíblia no parla directament de la quaresma si no que ho fa de forma indirecta parlant sobre canvis o moments per reflexionar sobre els pecats realitzats o saber demanar perdó i si no hagués sigut perquè m'has ajudat m'hauria portat molta més feina acabar-lo. En general l'activitat està molt pensada ja que buscar una cançó ens fa dedicar-nos en el tema ja que més o menys a tots ens agrada escoltar música, la reflexió ens fa demostrar que em entès el tema i finalment buscar un text religiós que parli sobre el tema ens fa saber alguna cosa més sobre la matèria que estem treballant." (Àlex)

"Ens sembla una bona activitat didàctica per relacionar la religió amb coses de la vida quotidiana, com ara les cançons. Com a punt de millora et recomanariem de canviar els temes dels prega-rocks per a les tres classes per evitar repeticions de cançons." (Laura i Marina)

"Fer aquest prega-rock ens ha semblat una molt bona experiència perquè em pogut pensar i reflexionar sobre temes i qüestions que dia a dia no pensem ni ens preguntem. A estat molt interessant buscar cançons d'un tema determinat i escoltar-la per entendre bé el seu significat i el que vol transmetre. En definitiva, és una activitat interessant i valdria la pena seguir fent-la." (Berta i Anna)

"El prega-rock ha fet que l'estona de pregaria sigui més amena; ja que a la nostra edat se'ns fa molt pesat haver de resar, però amb una cançó i un text creat per nosaltres fa que aquesta estona pugui arribar a ser

divertida. A més a més, com que la música que triem és actual, ens ajuda a relacionar fets del passat amb el present, a portar la religió a la nostra vida quotidiana.” (Núria i Clara)

“Creiem que amb el Prega-Rock l'estona de pregaria es fa molt més amena i alhora productiva, i la gaudim tots a partir de temes que ens queden allunyats de la nostra realitat; emprant recursos: per exemple cançons i reflexions personals. D'aquesta manera ens apropem més a una pregaria interior que ens ajuda a entendre més la espiritualitat que ens ens envolta.” (David i Marc)

“Crec que és una activitat ben pensada i entretinguda de la qual se'n poden aprendre coses tan del teu prega-rock com del prega-rock dels teus companys, i és una activitat de recerca a la xarxa, per tant didàctica i que a la vegada hem de pensar com contrastar el tema amb la cançó triada per tal de realitzar un bon comentari. Per tant, penso que aquesta activitat s'hauria de continuar realitzant ja que fa pensar i treballar a l'alumne i és bastant entretinguda. En contra no hi ha res que trobi especialment remarcable, però crec que hi ha temes del prega-rock que has proposat que són bastant difícils i dels que se'n pot extreure i explicar poca informació, i una possible variant que podria resultar beneficiosa per a l'activitat és que cada parella d'alumnes escollís el tema sobre del que vol parlar.” (Oriol)

“Creiem que el ‘prega-rock’ és un treball interessant, però que a sigut difícil buscar els temes ja que no en sortien masses i que moltes cançons parlen sempre, sobre els mateixos temes com l'amor, la felicitat, la pau, la família, la melancolia etc. Ens ha resultat difícil, treballar sobre el tema de la conversió, ja que moltes cançons no es centren totalment en el tema en si i la cerca per tant ha sigut força complicada.” (Ignasi i Dani)

4. Conclusions

Al llarg del present treball hem anat presentant l'activitat del Pega-Rock com una eina viable i inserible dins el currículum de Religió de batxillerat en el marc d'un centre educatiu determinat. Aquesta proposta educativa es presenta com una millora en la qualitat pedagògica i en el procés d'aprenentatge de la Religió, de forma que no només es té en compte els continguts de la matèria sinó també el seu aprenentatge global, per tal que resulti significatiu i integrador per l'alumnat.

Innovar en la tasca educativa, tal com ha fet el treball present, és una manera de no perdre de vista el sentit de la tasca docent. Tornar al què és educar ens ha donat una base, un punt de partença, des de la qual poder mirar el futur de l'educació amb un cert grau de confiança, on ja no fa por l'ús de les TIC a l'aula, que l'alumne sigui el protagonista del seu procés d'aprenentatge, o redescobrir l'autoritat del docent en la figura de l'acompanyant del coneixement, autèntic pedagog.

Valguin doncs aquestes reflexions finals com a "*captatio benevolentiae*" de darrera hora per part de l'autor d'aquest document amb l'esperança que aquest pugui ser d'utilitat a aquell qui ho consideri convenient.

5. Bibliografia

Andreoli, V. (2006). *Carta a un adolescente*. Barcelona: RBA.

Aran, E. *Amor al vent. Motxilla d'un educador en el lleure*. 2007. Claret. Barcelona (Premi d'Assaig Bíblic Universitari 2006).

Babin, P i Zukowsky, A. (2005). *El evangelio en el ciberespacio*. Madrid: PPC

Benet XVI, *La Paraula el Senyor*. (Verbum Domini). Exhortació apostòlica. 2010. Claret. Barcelona.

López, P. (2009). *Entendre's amb adolescents*. Tu m'importes. Barcelona: Graó.

Ruedi Weber, H (1996). *El libro que me lee. Manual para formadores en el estudio de la Biblia*. Santander: Sal Terrae.

Prensky, M. (2001). *Digital natives, digital immigrants*. Nova York: NCB University Press.

Vigotsky, L. S. (1989). *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica.

6. Annexos

Annex 1: Agrupament temàtic per cançons

Tema	Cançó	Grup	Treball
Bon dia / Laudes	Bon dia	Els Pets	Rock'n'Cat
	Yahwe	U2	How to dismantle an athomic bomb
	La luz de la mañana	Facto de la fe y las flores azules	La luz de la mañana
	Beautiful day	U2	All that you can't leave behind
	It's a Beautiful day	Queen	Made in Heaven
Felicitat / Vida plena / Resurrecció.	Estúpidamente feliz	Els Pets	Respira
	Resurrección	Amaral	Pájaros en la cabeza
	El universo sobre mí	Amaral	Pájaros en la cabeza
	Feliz	Els Pets	Agost
	Espíritu Santo	De la fe y las flores azules	Las trompetas de la muerte
	Mil colors	Santi Thió	5000 nits
	My life has been saved	Queen	Made in Heaven
Amor / Parella	Ay Doctor	Maná	Revolución de amor
	Eres mi religión	Maná	Revolución de amor
	A man and a woman	U2	How to dismantle an athomic...
	Wild honey	U2	All that you can't...
	A tu lado	Jarabe de palo	Depende
	Per veure't a tu	Els Pets	Fràgil
	Corrandes de la parella estable	Manel	Els millors professors
	Tu i jo sols	Gossos	8
	Green eyes	Coldplay	A rush of blood in your head
	Cálida trinchera	Celtas Cortos	En estos días inciertos
	Júlia	Lax'n'Busto	Morfina

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

	Mother love	Queen	Made in Heaven
	I was born to love you	Queen	Made in Heaven
	Tot el que vull	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	All I'm thinkin' about	Bruce Spr.	Devils'n'dust
	Clava't	Duble Buble	Rock'n'Cat
	Apareces tú	La Oreja de Van Gogh	Guapa
Immigració	Pobre Juan	Maná	Revolución de amor
	Matamoro's bank	Bruce	Devils'n'dust
	El meu veí de sota	Els Pets	Agost
	El emigrante	Celtas Cortos	En estos días inciertos
	Samba	Ixo rai!	Último grito
	Papeles mojados	Chambao	Con Otro Aire
	Vuelve	La Oreja de Van Gogh	Guapa
	Lluny d'aquí	Obrint Pas	Terra
	Del Sud	Obrint Pas	Terra
Ecologia	En el río	Amaral	Pájaros en la cabeza
	Mama Tierra	Macaco	Ingravitto
	La Tierra	Juanes	Ekhymosis
	Insensibilidad	Ska-p	Ke corra la voz
	Jefe de Seattle	Ixo rai!	Pasa pues !!!?
Maltractament a la dona	Salir corriendo	Amaral	Estrella de mar
	La niña	Lila Downs	La línea
	Burka	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	Frío	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	Cuerpo	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	Pobres	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	Hogar	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	Malicunda	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	Mujer Florero	Ella Baila Sola	EBS
El "pecat", la temptació, infidelitat (el	Aquest cony de temps	Els Pets	Sol
	Malos y cobardes	Celtas Cortos	En estos días inciertos

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

mal del món, el mal personal, tancament...	In my place	Coldplay	A rush of blood in your head
	Un món dues classes de persones	Els Pets	Respira
	La vida és bonica (però complicada)	Els Pets	Sol
	Dimonis pujen	Òscar Briz	Asincronia
	A vegades	Els amics de les arts	Castafiore Cabaret
	Pesadilla o realidad	Celtas Cortos	En estos días inciertos
	Cada minut	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	A diez centímetros de tí	La Oreja de Van Gogh	Guapa
	Manhattan	La Oreja de Van Gogh	Guapa
Amistat	Noia de vidre	Els Pets	Respira
	Tens un amic	Gossos	Marató TV3_2006
	Piensa en mi	Miguel Poveda	Marató TV3_2006
	Àngels	The Chanclettes	Marató TV3_2006
Malaltia / Vellesa	Hospital del mar	Els Pets	Respira
	Ningú	Els Pets	Com anar al cel i tornar
	Gent gran	Els pets	Respira
	Streets of Philadelphia	Bruce / Aute	Marató TV3_2008
Transcendent / Pregunta per Déu / Creença - increença	Dios	Pedro Guerra	Bolsillos
	L'horitzó	Gossos	El jardí del temps
	Yahwe	U2	How to dismantle an athomic...
	Tu ets la llum	Lax'n'Busto	La caixa que puja i baixa
	Octavo día	Shakira	¿Dónde están los ladrones?
	Una altra realitat	Gossos	Directament
	L'estrany	Mishima	Trucar a casa
	Before I die	Kirk Franklin	Hello Fear
	Fe	Maná	Revolución de amor
	When I look at the world	U2	All that you can't leave...
	All because of you	U2	How to dismantle an athomic...
Crumbs form your table	U2	How to dismantle an athomic...	

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

Grace	U2	All that you can't leave...
On	Whiskyn's	On
Què boig el món	Lax'n'Busto	Objectiu: La lluna
Reason to believe	Bruce Spr.	Nebraska
Have you ever seen the rain?	Creedence Clearwater Revival	Creedence Clearwater Revival
Directe a l'infinít	Gossos	El jardí del temps
Alguna cosa	Gossos	8
Clocks	Coldplay	A rush of blood in your head
A whisper	Coldplay	A rush of blood in your head
Made in Heaven	Queen	Made in Heaven
Només és amor	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
How far is heaven	Los lonely boys	Sacred
Foc al cor	Bars	Rock'n'Cat
Apareix-te a casa meva	Lax'n'Busto	Llença't
Compromís / Solidaritat / lliurament als altres / Utopia		
Pau	Els Pets	Agost
Tantes coses a fer	Els Pets	Sol
Ángel de amor	Maná	Revolución de amor
Nada que perder	Maná	Revolución de amor
Un mundo mejor	La oreja de van Gogh	Lo que te conté mientras te hacias la dormida
Llegaremos a tiempo	Rosana	A las buenas y a las malas
Walk on	U2	All that you can't leave...
No has fet tard	Gossos	El jardí del temps
Una oportunitat	Gossos	El jardí del temps
No és nou	Gossos	8
Vine amb mi	Gossos	8
Pray	Justin Bieber	My world
Imagine	John Lenon	Imagine
Siempre de frente	Rosana	Rosana
Arde el cielo	Maná	Arde el cielo
Rosario	Pedro Guerra	Hijas de Eva

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

	Bodies	Robbie Williams	Reality killed the video star
	Strawberry Fields Forever	The Beatles	The Beatles
	Cantos de trabajo	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	Niña	Pedro Guerra	Hijas de Eva
	La estampida	Ska-p	Ke corra la voz
	Politick	Coldplay	A rush of blood in your head
	No te quedés sin entrar	Ixo rai!	Último grito
	Carta	Ixo rai!	Último grito
	Agua	Ixo rai!	Último grito
	Rosalba	Ixo rai!	Último grito
	Em dónes força	Sergio Dalma i Escolania de Montserrat	Marató TV3 2011
	Heaven for everyone	Queen	Made in Heaven
	Els teus somnis	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	Union	Black eyed peas	Just can't get enough
	Sin miedo	Rosana	Lunas Rotas
	Oh Mary, don't you weep	Bruce Springsteen	We shall overcome
	Jacob's ladder	Bruce Springsteen	We shall overcome
	We shall overcome	Bruce Springsteen	We shall overcome
Pacifisme	Pau	Els Pets	Agost
	Peace on earth	U2	All that you can't leave...
	Love and peace or else	U2	How to dismantle an athomic...
	No a la guerra	La pegatina	Al carrer!
	Hero of war	Rise Against	Rise Against
	Where is the love?	Black Eyed Peas	Elephunk
	Pareu el món	Gossos	El jardí del temps
	Mrs. Mc Grath	Bruce Springsteen	We shall overcome
Crisi existencial / soledat / mort / dolor / malaltia	Tan sol	Els Pets	Sol
	A vegades el món em fa por	Els Pets	Respira
	¿Por qué te vas?	Maná	Revolución de amor
	Stuck in a moment	U2	All that you can't leave...

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

Vertigo	U2	How to dismantle an athomic...
Sometimes you can't make it in your own	U2	How to dismantle an athomic...
Tears in heaven	Eric Clapton	Unplugged
One step closer	U2	How to dismantle an athomic...
Triada	Gossos	El jardí del temps
Solstici	Gossos	8
La soledat	Terapia de Shock	Escapa't amb mi
Feo	Fito&Fitipaldis	Lo más lejos a tu lado
A rush of blood in your head	Coldplay	A rush of blood in your head
Amsterdam	Coldplay	A rush of blood in your head
Siempre tarde	Celtas Cortos	En estos días inciertos
Ara	Lax'n'Busto	Morfina
Vas tot sol	Lax'n'Busto	Morfina
Fum	Lax'n'Busto	Morfina
Too much love will kill you	Queen	Made in Heaven
The hitter	Bruce Spr.	Devils'n'dust
Vespre	Els Pets	Rock'n'Cat
Quan et sentis de marbre	Gossos	Rock'n'Cat
Ull per ull	Adrià Puntí	Rock'n'Cat
Muñeca de trapo	La Oreja de Van Gogh	Guapa
Dulce locura	La Oreja de Van Gogh	Guapa
Perdida	La Oreja de Van Gogh	Guapa
Mi vida sin tí	La Oreja de Van Gogh	Guapa
Cuanto Cuento Cuento	La Oreja de Van Gogh	Guapa
La soledat	Roger Mas i Refree	Marató TV3_2006
Dolor, dolor	Amparanoia	Marató TV3_2006
Hoy llueve, hoy duele	Alejandro Sanz	Marató TV3_2006
Des de la nit	Obrint Pas	Terra
Trets al cor	Obrint Pas	Terra

Principi i Beautiful day U2 All that you can't leave...

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

fonament / Llibertat	On poder anar	Gossos	8
	La casa por el tejado	Fito&Fitipaldis	Lo más lejos a tu lado
	Freedom	Amos Lee	Supply and demand
	Si me pagaran un millón de dólares por este poema	Loquillo	Con elegancia
	La rosa de los vientos	Mago de Oz	Gaia
	L'illa	Gossos	Oxígen
	Pura sangre	Jarabe de palo	Depende
	Deixa'm dir una cosa	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	Respira	Ojos de Brujo	Aocaná
	El vol de l'Home ocell	Sangtraüt	Rock'n'Cat
	Snow (Hey ho)	Red Hot Chilli Peppers	Stadium Arcadium
	Escapar	La Oreja de Van Gogh	Guapa
	Old Dan Tucker	Bruce Spr.	We shall overcome
	John Henry	Bruce Springsteen	We shall overcome
	My Ocklahoma house	Bruce Springsteen	We shall overcome
	Eyes on the prize	Bruce Springsteen	We shall overcome
	How can I keep from singing	Bruce Springsteen	We shall overcome
Conversió, canvi de vida, noves actituds...	Corazón oxidado	Fito&Fitipaldis	Lo más lejos a tu lado
	God put a smile...	Coldplay	A rush of blood in your head
	The scientist	Coldplay	A rush of blood in your head
	Warning sign	Coldplay	A rush of blood in your head
	Legión de mudos	Celtas Cortos	En estos días inciertos
	Odio por amor	Juanes	La vida és un ratico
	Eres tonto	El canto del loco	Personas
	Temps de canvis	Beth Rodregas	Segueix-me el fil
	Millor	Els Pets	Fràgil
	All the way home	Bruce Spr.	Devils'n'dust
	Long time comin'	Bruce Spr.	Devils'n'dust
	Black cowboys	Bruce Spr.	Devils'n'dust
	Leah	Bruce Spr.	Devils'n'dust

	Pot ser	El canto del loco	Marató TV3_2006
Denúncia social / lluita / marginació	Què ens queda?	Els Pets	Sol
	Soroll	Els Pets	Agost
	Descafeinat	Els Pets	Agogst
	Justícia, tierra y libertad	Maná	Revolución de amor
	Com si res	Gossos	El jardí del temps
	Rodamón	Gossos	El jardí del temps
	Superheroi	Gossos	8
	La Pelu	Pepet i Marieta	La pelu
	Els guapos són els raros	Manel	Els millors professors
	Las casas de cartón	Javier Álvarez	Javier Álvarez
	Consumo gusto	Ska-p	Ke corra la voz
	Wellcome to hell	Ska-p	Ke corra la voz
	Casposos	Ska-p	Ke corra la voz
	Niño soldado	Ska-p	Ke corra la voz
	Intifada	Ska-p	Ke corra la voz
	Mc Dollar	Ska-p	Ke corra la voz
	Solamente por pensar	Ska-p	Ke corra la voz
	Esquirol	Ska-p	Ke corra la voz
	El olvidado	Ska-p	Ke corra la voz
	Mis colegas	Ska-p	Ke corra la voz
	Estrella del R'n'R	Fito&Fitipaldis	Lo más lejos a tu lado
	En estos días...	Celtas Cortos	En estos días inciertos
	Skaparate nacional	Celtas Cortos	En estos días inciertos
	Jódete y baila	Ixo rai!	Último grito
	Pay me my money down	Bruce Springsteen	We shall overcome
	Jesse James	Bruce Springsteen	We shall overcome
	A fuesa universal	Ixo rai!	Último grito
	Último grito	Ixo rai!	Último grito
	Polo de bombón	Ixo rai!	Último grito
	Com podria	Lax'n'Busto	Morfina

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

	Incomunicació	Lax'n'Busto	Morfina
	Devils'n'dust	Bruce Spr.	Devils'n'dust
	No hem oblidat	Obrint Pas	Terra
	Respecte	Obrint Pas	Terra
	Sense terra	Obrint Pas	Terra
	Més Lluny	Obrint Pas	Terra
	Ara	Obrint Pas	Terra
	Ahir com avui	Obrint Pas	Terra
Contemplació, silenci	Et miro i dorms	Els Pets	Respira
	Ja faré cap	Els Pets	Sol
	Fàcil	Els Pets	Agost
	Calafell	Els Pets	Agost
	Miracle drug	U2	How to dismantle an athomic...
	City of blinding lights	U2	How to dismantle an athomic...
	Inventant noves dances	Gossos	El jardí del temps
	Res és per sempre	Gossos	8
	Filosofant	Gossos	8
	Daylight	Coldplay	A rush of blood in your head
	Inevitable relació	Lax'n'Busto	Morfina
	A winter's tale	Queen	Made in Heaven
	Camins	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	Plou i fa sol	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	L'Empordà	Sopa de Cabra	Rock'n'Cat
	Turquesa	Rock'n'Cat	Rock'n'Cat
	Boig per tu	Sau	Rock'n'Cat
	El far del sud	Sopa de Cabra	Rock'n'Cat
	Silencis	Rock'n'Cat	Rock'n'Cat
	Només una cançó	Rock'n'Cat	Rock'n'Cat
	V.O.S.	La Oreja de Van Gogh	Guapa
	Què fantàstic el món	Dyango	Marató TV3_2006
	Gaudeix del silenci	Whisky'ns	Marató TV3_2006

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

	Dolça remor de cada tarda	Maria del Mar Bonet	Marató TV3_2006
Fidelitat /	Passarà el temps	Els Pets	Respira
Constància /	Por	Els Pets	Sol
Confiança /	Enmig del camí	Gossos	El jardí del temps
Esperança	A cada pas	Gossos	8
	Alguna cosa	Gossos	8
	Lliure com l'aire	Gossos	8
	El Muelle de San Blas	Maná	Luna
	No nos podran parar	Celtas Cortos	En estos días inciertos
	Captatio benevolentiae	Manel	Els millors professors
	Tens el que tens	Lax'n'Busto	Objectiu: La Lluna
	És per tu	Lax'n'Busto	Morfina
	Mother love	Queen	Made in Heaven
	I've been saved	Queen	Made in Heaven
	Si et va bé	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	El llarg viatge	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	Sempre hi haurà un bon motiu	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	Quan es faci fosc	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	Si véns	Ja t'ho diré	Rock'n'Cat
	Quan els llums s'apaguen	Lluís Gavaldà	Rock'n'Cat
	Noche	La Oreja de Van Gogh	Guapa
	Irreversible	La Oreja de Van Gogh	Guapa
	Cap cim és prou alt	Helena Gadel	Marató TV3_2006
	Al·leluia	Gerard Quintana	Marató TV3_2006
	Llàgrimes al cel	La puerta de los sueños	Marató TV3_2006
	Que tinguem sort	Dani Flaco	Marató TV3_2006
	Erie Canal	Bruce Springsteen	We shall overcome
Arrels / país /	És hora de tornar a casa	Els Pets	Sol
Catalunya	Un país	Ixo rai!	Último grito
	Mi barrio	Ixo rai!	Último grito

Prega-Rock a l'aula/ Premi Armengol Mir 2012

Creixement personal / pas del temps / nostàlgia	Gran	Els Pets	Sol
	La colla	Els Pets	Agost
	Retirada	Els Pets	Agost
	La carta	Gossos	El jardí del temps
	La darrera mirada enrera	Sopa de Cabra	Plou i fa sol
	Reno	Bruce Spr.	Devils' n' dust
	Shenandoah	Bruce Springsteen	We shall overcome
<hr/>			
Església	Un estraño	Ixo rai!	Con el agua al cuello
	Casposos	Ska-p	Ke corra la voz
<hr/>			
Mare de Déu	Jesus was an only son	Bruce Spr.	Devils' n' dust
	Let it be	The Beatles, versionat per Carol Woods i Timothy T.	Banda Sonora " Across the Universe "
<hr/>			
Jesús	The power of love	Frankie goes to Hollywood	Bang
	Jesús	Los planetas	Súper 8
	Jesús	Queen	Queen
	Save Us All	Tracy Chapman	Our bright future
<hr/>			
Humilitat / petitesa / infància	Tengo	Macao	Puerto presente
	6 añitos	Dani Martín	Pequeño
	Los valientes de la pandilla	Dani Martín	Pequeño

Annex 2: Carta del director del Col·legi Lestonnac de Barcelona

La pregària a l'escola no és una activitat com qualsevol altre. Preguar és quelcom que hem de fer tots junts i ho hem de viure junts: educadors i alumnes. Si els alumnes senten que nosaltres també estem pregant i que preguem amb ells, això es transmet i fa que la pregària sigui realment una vivència de fe.

Fer la pregària no és fer que un alumne llegeixi un text. És quelcom més. L'hem de fer tots. L'hem d'escoltar tots, l'hem de llegir tots. Hem de fer la pregària tots. I per això cal que ens fem nostre la pregària de cada dia. Igualment que anem acompanyant els nostres alumnes en el descobriment del món científic, en l'aprenentatge de noves paraules, també els hem d'anar acompanyant en el camí de la fe i de la pregària. I això cal fer-ho des de petits. Però només ho aconseguirem si arribem al cor dels nens i joves, hi sols hi arribarem si els adults n'estem convençuts.

La pregària demana temps, no només temps per pregar, sinó temps per a preparar-la, temps per educar la interioritat i l'espiritualitat, i temps també per avaluar-la. I també demana un temps per a què els nostres alumnes vagin descobrint diferents maneres que tenen per a parlar amb Déu. I aquest temps no és un temps perdut. Com podem dir que tot el temps que dediquem a poder tenir un diàleg amb Déu és un temps perdut? Segurament és del temps més ben aprofitat del dia. I com escola de forma decidida apostem per ella i ho fem amb diferents llenguatges, com és el cas del projecte *Prega-Rock*, tot procurant arribar als nostres joves i que ells puguin pregar i expressar-se de la manera que els hi resulti més còmode.

Lluís Jordana

Director del Col·legi Lestonnac-Barcelona.

Annex 3: Pregària conclusiva “Música Actual”

“Música Actual”

“Señor Jesús, también te has encarnado en el mundo de hoy. Tu comprendes nuestra música, expresión del hombre actual. Estridencias, chillidos y angustia. Nuestra oración es todo esto: oración de hombres rotos y en crisis. Nuestra música es un grito de auxilio.

Tú conoces estos jóvenes que nos cuestionan con voz suplicante. Todos nos sentimos representados. Cada vez que golpean la guitarra nos punzan en carne viva. Y tú, Señor, ¿dónde estás? ¿Por qué callas?

*Nos quedamos solos, la cara al viento, golpeados por la vida. Los instantes más preciosos se nos cuelan entre las manos. Nuestra oración de ahora sólo puede ser pura angustia. Todo el dolor del mundo encastado en la garganta. Señor Jesús, nunca ha habido una nostalgia de Ti tan difusa. **El twist y el rock son pura oración. Escucha...**”*

(Lucho Espinal, Oraciones a quemarropa)